



Ook te downloaden van jongnl.nl.

Ga naar jongnl.nl > ik ben leider/bestuur lid > tips en informatie > risico-inventarisaties en veiligheidsprotocollen



protocollen en aanbevelingen

1. protocol ongewenste intimidatie > zie apart bestand
2. protocol vermissing
3. omgaan met sociale media
4. omgaan met alcohol en de alcoholwet
5. voorkom inbraak en vandalisme
6. verkeersregelaars

risico inventarisaties

7. veiligheid bij genotsmiddelen
8. veiligheid bij zelfmedicatie
9. veiligheid op de fiets
10. veiligheid tijdens kampen
11. veiligheid bij het lopen van tochten
12. veiligheid bij droppings en nachtspelen
13. veiligheid bij het gebruik van zagen, bijlen en messen
14. veiligheid bij het zwemmen in buitenwater
15. veiligheid bij het klimmen
16. veiligheid bij het gebruik van gebouwen
17. veiligheid bij het stoken van vuur
18. veiligheid bij het gebruik van gas
19. veiligheid bij het sjoeren
20. veiligheid tijdens oud papier ophalen
21. veiligheid tijdens een autowasactie
22. veiligheid bij vervoer per huifkar
23. veiligheid bij vervoeren van kinderen
24. veiligheid bij vervoer van materialen
25. voedselveiligheid
26. voedselveiligheid op kamp



VEILIG & verantwoord jeugdwerk



Vermissing

Je hoopt het nooit mee te maken maar het kan je overkomen: je mist een jeugdlid op kamp of bijeenkomst. Het kind kan verdwaald of kwijtgeraakt zijn maar ook is het mogelijk dat het kind opzettelijk is weggelopen uit baldadigheid, onenigheid of miscommunicatie. In het allerergste geval kan het kind weggelokt of weggenomen zijn door derden.

Wanneer spreek je van vermissing

- Als een jeugdlid of een groepje jeugdleden, tegen redelijke verwachting in, afwezig is op de veronderstelde verblijfplaats.
- Als er sprake is van een plotselinge en onverwachte afwezigheid.

Stappenplan

De directe leiding is het eerst verantwoordelijk voor de ontstane situatie. Indien mogelijk draag de zorg over van de overige jeugdleden aan andere leiding. Zodat je je kunt concentreren op de vermissing.

Maak rapport op: BELANGRIJK: hou het bij feiten NIET gissen of suggereren.

- Wanneer en waar is het jeugdlid voor het laatst gezien en door wie?
- In welke gemoedstoestand was het jeugdlid?
- Wie waren er betrokken?
- Wat is er daarna gebeurd?
- Belangrijke informatie speel je door naar de zoekers.
- Breng kampleider, kampstaf of afdelingsbestuur op de hoogte.

Coördineer een zoektocht:

Tegelijkertijd wordt er gecoördineerd een zoekactie in gang gezet. Zoekers geven aan hoe zij te bereiken zijn. Spreek af aan wie er verslag wordt uitgebracht. Coördineer een zoektocht, spreek af aan wie verslag wordt uitgebracht.:

- Onderzoek systematisch alle vertrekken en/of tenten, roep de naam. Kijk uit naar plekken waar kinderen zich kunnen verstoppen.
- Onderzoek vervolgens systematisch de omgeving, bij voorkeur met een foto (bijvoorbeeld op je mobiele telefoon) Start met plekken waar kinderen gevaar lopen: water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc. Diegene die op een centrale plaats blijft streept de onderzochte plekken af.

Let op met sociale media. Voorkom paniek door toedoen van sociale media! Betrokkenen dienen er zorgvuldig mee om te gaan tot de vermiste is gevonden.

Praat daarom ook niet met derden of pers. Indien nodig verwijst je hen door naar coördinator zoektocht.

Wat vertel je de jeugdleden

- Dat het belangrijk is dat zij nu eerlijk vertellen als zij “iets” weten, ongeacht eventuele consequenties.
- Jeugdleden die niet betrokken zijn stel je gerust: “Jantje” komt terug. Verschillende leiders zijn op zoek en die gaan hem vinden!”
- Heb speciaal oog voor broertjes, zusjes of hechte vriendjes.
- Heb oog voor jeugdleden die in het bezit zijn van een mobiele telefoon. Wat berichten zij?
- Praat niet in het bijzin van jeugdleden over de gebeurtenis. Indien de situatie er om vraagt om er wel over te praten: hou je op de vlakte. Hou het bij feiten ga niet mee in suggesties van kinderen. Verwijs indianenverhalen naar het rijk der fabelen. Spreek over een goede afloop.

Kampleider kampstaf en/of afdelingsbestuur

- De kampleider/kampstaf of afdelingsbestuur worden ingelicht door directe leiding.
- Zij ondersteunen de coördinator zoektocht of nemen de verantwoordelijkheid over.
- Zij verblijven op één centrale plaats.
- Zij dragen er zorg voor, dat er vanuit de zoekers, gecommuniceerd wordt met één persoon zodat wetenswaardigheden en feiten in één hand liggen.
- Zij beslissen of/en wanneer ouders en/of thuisfront worden ingelicht.
- Zij beslissen wanneer de politie wordt ingelicht 0900-8844 of 112.
 - Noteer de naam van de politiefunctionaris die je te woord staat.
 - Meldt bijzondere omstandigheden of medicijngebruik.De politie bepaalt of Burgernet wordt ingelicht.

Omgaan met Social Media binnen JongNL

De social media is niet meer weg te denken uit onze maatschappij en dus ook niet bij iedereen die betrokken is bij JongNL. Leiding, leden en ouders maken hier in meer of mindere mate gebruik van. Daarom is het goed om binnen JongNL hierover na te denken en waar nodig, op afdelingsniveau, afspraken te maken. Het gaat dan om de vraag wat wel en wat, volgens de wet, niet mag en wat je beter niet kunt doen.

Wat verstaan we onder ‘social media’?

Omgaan met social media is het gebruik maken van online programma's waarmee informatie kan worden gezocht, gedeeld en gepresenteerd. Denk daarbij aan what's app, twitter, hyves, facebook, linkedin, youtube en de wat minder bekende varianten daarop.

Gebruik van Social media biedt kansen

Het posten van berichten over JongNL biedt kansen. Je kunt laten zien dat je als afdeling, district of provincie iets (groots) organiseert, dat je het naar je zin hebt bij JongNL, dat je deel hebt genomen aan een gave activiteit en/of dat je trots bent op jouw club! Dit kan bijdragen aan een beter imago van JongNL bij vrienden, familie en dorpsgenoten (potentiële nieuwe leiding/ leden). Ook kan het delen van kennis en informatie leiden tot een beter beeld van wát JongNL nu eigenlijk is. Dat vinden we belangrijk. De informatie die we delen moet dan wel bijdragen aan een positief imago van onze club.

Zorgvuldigheid vereist

Het gebruik van social media is niet zonder risico's. Iedereen kent wel een voorbeeld van een door social media uit de hand gelopen situatie. Een bekend voorbeeld is het feestje dat de Hareense Merthe wilde organiseren via Facebook en dat volledig uit de hand liep. Ongewild kwamen duizenden mensen naar Haren met alle gevolgen van dien. Blijkbaar is social media iets waar zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Met alle voorbeelden in ons achterhoofd zou je moeten constateren dat bestuurders en leiding van JongNL zich bewust moet zijn van de berichten die zij plaatsen op de social media. Met één druk op de knop staat iets online en het is niet gemakkelijk, of zelfs onmogelijk, om geplaatste berichten naderhand weer te (laten) verwijderen. Van belang is dat deze berichten niet alleen door vrienden gelezen worden, maar kunnen ook gezien, gelezen, beoordeeld en doorgestuurd worden door medeleiding, bestuur, leden en ouders.

Dit alles pleit voor discussie en het maken van afspraken binnen je afdeling. Bespreek met elkaar wat absoluut niet kan en geef, als je regels stelt, deze ook handen en voeten. Met andere woorden: ben zo concreet mogelijk.

Voorbeelden van absolute don'ts zijn:

- foto's of filmpjes van vrijwilligers/leiding in beschonken toestand of die seksueel getint zijn;
- berichten van leiding aan leden die eindigen met XXX, ❤️, 😊, 🤔;
- té populair taalgebruik en schuttingtaal;
- beledigen, discrimineren, aanstootgeven;
- iemand lastig vallen.

Bovenstaande don'ts gelden vooreerst voor de social media die de naam JongNL draagt. Leden en leiding zullen ook privé accounts hebben. Vooral leiding moet zich realiseren dat zij voor de buitenwereld altijd gezien wordt als leiding van JongNL. Dat heeft consequenties voor de manier waarop leiding met social media omgaat. Recent voorbeeld: Enige tijd geleden zorgde een coke-snuivende gymleraar voor veel ophef. Op facebook dook het filmpje op van de leraar die op de tribune bij de klassieker Feyenoord-Ajax leek te snuiven. Leerlingen hadden het filmpje honderden keren gedeeld. De leiding van de school nam maatregelen.

Veiligheid

Iedereen die als vrijwilliger, leider of bestuurslid bij JongNL betrokken is heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om de veiligheid van leden, ouders en bezoekers. Dat begint met het afspreken van duidelijke en gecommuniceerde normen en waarden en de handhaving daarvan, óók digitaal. Maak dit onderwerp bespreekbaar, binnen de afdeling, het district en de provincie en leg in een protocol vast dat onbehoorlijk gedrag niet wordt getolereerd.

Zorg ervoor dat een protocol breed gedragen wordt, enkele malen in een jaar herhaald. Bespreek ook welke gevolgen het afwijken van het protocol kan hebben.

Voorkom onveilige situaties

Voorbeelden die voor onveiligheid kunnen zorgen zijn:

- gekleineerd worden via Facebook of Youtube-filmpjes;
- dreigberichten krijgen via Facebook, What's app, etc.;
- digitale seksuele uitlokking, intimidatie of beschuldiging daarvan.

Dit soort zaken horen bij JongNL niet thuis.

Afspraken vooraf

Heeft jouw afdeling of groep een website en/of facebook-pagina en worden daarop foto's gedeeld van groepsbijeenkomsten en activiteiten, zorg er dan voor dat iedereen hiervan weet. Laat de ouders hier vooraf schriftelijk toestemming voor geven, dan krijg je achteraf geen boze reacties of verbaasde ouders aan de telefoon. Heeft iemand hier bezwaar tegen, dan kun je daar rekening mee houden. Bij nieuwe leden kan dit een aandachtspunt zijn op het opgaveformulier nieuwe leden. Zorg dat dit aandachtspunt op het opgaveformulier (nieuwe) leden terecht komt.

Ook is het goed met leden en leiding af te spreken dat er géén foto's of berichten geplaatst worden die vallen onder de hierboven genoemde 'onveilige situaties'.

Voorbeelden en wat doe je wel en wat vooral niet op social media

- Informatie delen over JongNL is toegestaan mits deze niet vertrouwelijk is en het JongNL niet schaadt. Zie je negatieve berichten voorbij komen, meld dit dan bij de leiding of het bestuur. OM erachter te komen wat niet vertrouwelijk is en wat negatieve berichten zijn is het goed, samen met leden en leiding, een lijst te maken. Steeds als zich een voorbeeld aandient kan de lijst aangevuld worden;
- Wordt geen 'vrienden' van leden op facebook en scherm je profiel af. Maak eventueel een facebookgroep aan voor jouw groep;
- Respecteer de privacy van anderen. Vraag toestemming aan de betrokkenen als je een bericht, foto of filmpje op social media plaatst;
- Realiseer je dat online informatie eeuwig online staat. Bedenk dus goed hoe je wilt overkomen in tekst, beeld en geluid (en niet alleen dat ene moment). JongNL kiest voor imago en kwaliteit: straal dat ook uit;
- Ontstaat een discussie na jouw post, laat die dan niet uit de hand lopen. Je kunt je afvragen of social media de plaats is om een discussie over zaken die spelen in je eigen afdeling te voeren;
- Ga nooit in discussie met leden of ouders op sociale media, ook niet via what's app. Bel mensen op en maak een afspraak dan stopt de discussie;
- Gedraag je netjes: gebruik geen asociale taal of scheldwoorden;
- Gedraag je respectvol: schelden, pesten, beledigen, discrimineren, etc. is uit den boze;

Bij schending van bovenstaande richtlijnen worden passende maatregelen getroffen. Bespreek in het bestuur wat de consequenties zijn als de genoemde normen en waarden niet gehandhaafd worden. Zorg dat je weet wat voor jouw afdeling een passende maatregel is. Communiceer deze consequenties duidelijk naar leden, leiding en ouders.

Gebruik van mobiele telefoons tijdens de groepsbijeenkomst

Het wel of niet gebruiken en/of de telefoon bij je hebben tijdens activiteiten van JongNL levert altijd veel discussie op zeker als het gaat om veiligheid en bereikbaarheid. Maak daarom afspraken over het gebruik van mobiele telefoons tijdens de groepsbijeenkomsten en andere activiteiten. Vanaf een jaar of 12 krijgen steeds meer leden een mobiele telefoon met what's app, facebook, instagram, snapshot en zo meer. Belangrijk hierbij is dat leden en leiding een gevoel krijgen bij waarden en normen en sociaal aanvaardbaar gedrag. Want wat zou jij ervan vinden als op jouw feestje iedereen aan het bellen of appen is? Of als jij een spel aan het uitleggen bent de leden hun facebook bijhouden. Wij pleiten voor discussie, met een verbod kom je er niet.

Besprek wat wel mag en wat niet. Mogen foto's of filmpjes die tijdens de groepsbijeenkomsten gemaakt worden zomaar doorgestuurd worden, of wil je daar als leiding zeggenschap over? Maak samen met de leden afspraken. Kinderen en jongeren waarderen overleg of inspraak over deze kwestie.

Sta je het gebruik eerst oogluikend toe, dan is het later lastig om het alsnog te verbieden. Ben je vanaf het begin duidelijk dat de het gebruik van de telefoon niet toegestaan is binnen JongNL, dan weten leden waar ze aan toe zijn en laten hun mobieltjes thuis of in de jaszak. Dat bespaart vervelende discussies later. En...als afgesproken wordt dat de telefoon taboe is tijdens activiteiten moet je wel alternatieven bieden in het kader van veiligheid en bereikbaarheid en regelen dat telefoons goed opgeborgen worden.

Omgaan met het gebruik van Alcohol binnen JongNL

JongNL is een organisatie voor jeugd- en jongerenwerk. Kinderen en jongeren komen wekelijks in groepsverband bij elkaar en ondernemen activiteiten rondom spel, creativiteit en natuurbeleving. Vrijwilligers, vaak jongeren en jong-volwassenen begeleiden de activiteiten. Verstandig omgaan met alcohol is niet gemakkelijk en in veel gevallen onderwerp van discussie en irritatie. Door de overheid zijn regels vastgesteld als het gaat om alcoholverkoop en -gebruik. JongNL is een maatschappelijke organisatie die haar verantwoordelijkheid niet uit de weg kan en mag gaan. Als organisatie houden we ons aan de wet.

Wijziging minimumleeftijd alcohol naar 18 jaar

Per 1 januari 2014 bestaat de nieuwe Drank- en horecawet. Vanaf dan mag aan jongeren onder de 18 jaar geen alcohol of tabak meer worden verkocht. Ook mogen jongeren tot hun 18e verjaardag geen alcohol bij zich hebben in het openbaar. Deze nieuwe wet kan vragen oproepen. In deze brochure geven we een aantal antwoorden.

Feiten algemeen

- Aan jongeren onder de 18 jaar mag geen alcohol worden verkocht.
- Jongeren onder de 18 jaar zijn strafbaar als ze alcohol bij zich hebben. Zowel op straat als op andere plekken toegankelijk voor het publiek. Bijvoorbeeld in een café, winkelcentrum, stationshal of park.
- De wet maakt geen onderscheid meer tussen zwak alcoholische drank en sterke drank. Het maakt dus niet uit wat voor soort alcohol jongeren onder de 18 bij zich hebben. Ze zijn in beide gevallen strafbaar.
- De gemeenten houden toezicht op de naleving van de Drank- en horecawet.

Feiten voor over alcohol verkopen door JongNL

Je mag als JongNL afdeling geen alcohol verkopen aan leden die jonger zijn dan 18 jaar. Er is geen verschil tussen jeugdleden of vrijwilligers, de wet is duidelijk over de leeftijdsgrens. Onder verkopen valt ook het werken met consumptiebonnen, afstreeplijstjes, muntjes, een gezamenlijke pot en zo meer. Zowel de JongNL afdeling als het lid zijn in dit geval strafbaar.

Feiten voor over alcohol meenemen door jongeren onder de 18

Als leden of (hulp)leiding jonger dan 18 jaar zelf alcohol meenemen, ben je als afdeling niet strafbaar. De persoon die de alcohol meeneemt of bij zich heeft is zelf wél strafbaar. Personen onder de 18 mogen geen alcohol bij zich hebben op publieke plaatsen en ook niet met de alcohol over straat lopen. Ook de blokhutten of clubgebouwen van JongNL worden door de wet aangemerkt als publieke plaats, omdat er ook niet-leden komen. Denk aan ouders die hun kinderen wegbrengen en bijvoorbeeld externen die de clubhut huren.

Feiten voor over alcohol verstrekken aan jongeren onder de 18

Als iemand van 18 jaar of ouder alcohol koopt of meeneemt en de alcohol verstrekt (tegen betaling of zonder te betalen) aan personen onder de 18 jaar, is dat volgens de wet verboden. In dit geval is de persoon onder de 18 jaar strafbaar, omdat de persoon geen alcohol bij zich mag hebben op publieke plaatsen. Ook het kopen en verkopen van alcohol aan iemand van 18 jaar of ouder die het geeft aan iemand onder de 18, is strafbaar.

Feiten voor over alcohol tijdens een besloten feestje of na een groepsbijeenkomst

Binnen je afdeling kan voorkomen dat er alcohol gedronken wordt zonder dat daarvoor betaald wordt en waarbij het een besloten bijeenkomst/omgeving betreft. Gaat het om een besloten omgeving/bijeenkomst (alleen leden/leiding of incidenteel introducés) waarbij alcoholhoudende dranken vanuit privé voorraad (zelf gekocht, geen vergoeding gevraagd) gedronken wordt, dan is dit toegestaan. Je hebt dan geen vergunning nodig. Je hebt als afdeling (en diegenen die tijdens de

bijeenkomst in principe verantwoordelijk zijn) een zorgplicht dat de aanwezigen niet teveel alcohol drinken en weer veilig thuis komen. Maak over bovenstaande situatie afspraken binnen je afdeling. Is de ruimte waar je alcohol drinkt, op dat moment voor publiek geopend, dan is het op voorraad hebben van en nuttigen van alcoholhoudende drank niet toegestaan zonder vergunning.

Conclusie

Verkopen en verstrekken van alcohol aan personen onder de 18 jaar mag niet. Ook niet binnen JongNL. Ook niet als iemand ouder dan 18 jaar die alcohol koopt of aanneemt en dit 'doorgeeft' aan een persoon jonger dan 18.

In de thuissituatie of besloten kring, wat veel van de JongNL-bijeenkomsten zijn (stafvergadering mits volgens de statuten niet openbaar, napraten na een groepsbijeenkomst, even uitpuffen na een klusdag en zo meer), mag volgens de wet wel, uit eigen voorraad zonder betaling, alcohol geschonken en dus gedronken worden. Maar wat te doen met personen onder de 18 jaar die ook deel uitmaken van de groep in besloten kring. In openbare ruimtes mogen ze, volgens de wet, geen alcohol aannemen of kopen. Ze mogen er ook niet mee over straat. In een café of feestzaal mag iemand onder de 18 jaar geen alcohol aannemen, kopen, drinken. Moeten we dan bij JongNL een plaats zijn waar jongeren onder de 18 jaar, binnen de muren van de blokhut, wel alcohol kunnen nuttigen? Wie kan en wil daar toezicht op houden?

JongNL is een organisatie waar kinderen en jongeren zich ontwikkelen. Het is bewezen dat het drinken van alcohol schadelijke effecten heeft. Zowel directe effecten als effecten in de toekomst. Is het niet onze taak de leden en (jonge) leiding hiervan bewust maken. Een gematigd alcoholgebruik binnen de afdeling en geen alcohol onder de 18 jaar past hierbij. Maak het onderwerp bespreekbaar en bepaal het standpunt van jouw afdeling.

JongNL Limburg adviseert *

Bij JongNL (we hebben het hier over alle denkbare omstandigheden die als JongNL-bijeenkomst, -plaats of -situatie aangemerkt kan worden) drinken personen onder de 18 jaar geen alcohol (ook niet als dit in besloten kring is).

De praktische uitwerking van bovenstaand advies kan verschillend zijn.

Maak het advies van JongNL Limburg bespreekbaar en bepaal een werkbare situatie voor jouw afdeling. Zorg voor een duidelijk standpunt dat in de praktijk geen discussie oplevert.

JongNL Limburg zal regels opstellen voor haar activiteiten met als uitgangspunt dat personen onder de 18 jaar geen alcohol drinken bij activiteiten van JongNL.

Nog een aantal zaken

Is er een overgangperiode voor leden die nu 16 of 17 zijn en wel mogen drinken?

Nee. De wet is op 1 januari 2014 ingegaan en vanaf dat moment mogen 16- en 17-jarigen geen alcohol meer bij zich dragen of kopen en is ook de verkoop aan 16- en 17-jarigen verboden. Dit 'harde' moment in gewijzigde wet maakt de situatie wel lastiger. Leden en vrijwilligers binnen de afdeling die afgelopen jaar wel mochten drinken, mogen dat nu niet meer.

Interessante website

www.nix18.nl is een interessante website die veel informatie heeft over hoe je de gewijzigde situatie rondom alcoholgebruik bespreekbaar kunt maken binnen je afdeling of binnen je groep.

Als ouders aangeven dat kinderen onder de 18 mogen drinken, mag dit dan binnen de afdeling?

De wet blijft de wet, ook als ouders het wel goed vinden dat hun kind, jonger dan 18 jaar, drinkt. Het is dus strafbaar, omdat personen geen alcohol bij zich mogen hebben op publieke plaatsen.

Daarnaast kun je als afdeling je eigen aanvullende regels stellen waar leden zich aan te houden hebben. Ook de blokhut wordt door de wet aangemerkt als publieke plaats, omdat er ook niet-leden komen. Informeer ouders ook over de regels binnen je afdeling.

Voorkom Inbraak en vandalisme

Inbraak en vandalisme komen jammer genoeg voor. Als het gebeurt heeft het veel impact. Wat kun je doen om het te voorkomen?

Waar let je op

Sluit ramen en deuren goed en volledig: draai de sleutel in het nachtslot. Denk aan wc-raampjes en sluit garagedeuren in het nachtslot. Stel eventueel iemand per groepsavond verantwoordelijk voor het afsluiten van de blokhut.

- Maak duidelijke afspraken met de leiding en jeugdleden: er worden geen waardevolle zaken in het gebouw achtergelaten. Maak afspraken over de consequenties als er persoonlijke spullen gestolen worden.
- Inbrekers proberen vaak via hoger gelegen verdiepingen binnen te komen daarom: berg ladders bij voorkeur binnen op. Zijn ze buiten opgeborgen? Leg ze aan de ketting. Denk ook aan de vuilcontainers of andere obstakels waar inbrekers op kunnen klimmen.
- Berg werk materiaal (waarmee ramen en deuren geforceerd kunnen worden) op en laat ze niet rondslingeren op het terrein of in de blokhut.
- Zorg dat er geen geld aanwezig is in de blokhut.
- Plaats waardevolle zaken, die niet mee naar huis genomen kunnen worden zoals een muziekinstallatie, in een afsluitbare kast.
- Merk waardevolle spullen. Een geluidsinstallatie waar met grote letters JongNL op staat gegraveerd is niet interessant voor heling.
- Let erop dat van buitenaf niets waardevols te zien is voor potentiële dieven.
- Onderhoud goed contact met de burens. Sociale controle is belangrijk voor de buurt. Zorg dat de burens contactgegevens van de vereniging hebben.

Pak de zwakke punten in je gebouw aan. Bekijk het gebouw door de ogen van een inbreker om de zwakke punten te achterhalen.

- Vervang oude/slechte sloten.
- Vermijd losliggende kelderroosters, slecht afgesloten dakramen, enz.
- Oude deuren en ramen kunnen gemakkelijk ingetrapt of geforceerd worden.
- Voor de sociale controle zijn bereikbare deuren en ramen zichtbaar en **niet** verstopt achter bomen, schuttingen, schuurtjes of andere obstakels.
- Maak gebruik van aanwezige buitenverlichting. Bijvoorbeeld een lamp met schemerschakelaar die automatisch aangaat zodra het donker wordt of een bewegingsmelder waarop een lamp aanspringt als iemand langs loopt.
- Vraag de wijkagent om de blokhut te inspecteren en jullie te attenderen op zwakke punten.

Andere tips en ideeën

- Wie kan er binnen in het clubgebouw? Wie komt, wanneer en wat komt hij of zij doen.
- Geef iedereen zijn of haar sleutel terug na zijn of haar JongNL-carrière?
- Maak een inventaris op van het waardevolle materiaal. Maak foto's van materialen en opbergrekken/kasten. Dat maakt de aangifte gemakkelijker.
- Doe altijd aangifte bij de politie, hoe klein de buit ook is.
- Wanneer je telkens opnieuw geconfronteerd wordt met inbraken kun je er met leiding en bestuur over nadenken om over te gaan naar een meer professionele beveiliging. Informeer goed en zorg dat de investering (niet alleen financieel!) opweegt tegen de schade en het verlies dat door de inbraken wordt toegebracht.

Verkeersregelaars

Met JongNL op de openbare weg of met de groep op stap.

Verkeersregelaars zijn alleen nodig als het verkeer op de openbare weg tegengehouden of omgeleid moet worden. Dat komt in de gewone clubsituatie eigenlijk niet voor. Als je met de groep 'op pad gaat' is er geen verkeersregelaar nodig. Wel is het zaak om minimaal 1 op de 3 deelnemers, aan een fiets- of wandeltocht, te voorzien van een lichtgevend hesje. Daarnaast is een (veiligheids)instructie aan de deelnemers van belang. Het gaat dan om afspraken over bijvoorbeeld achter elkaar lopen, hoe te handelen bij oversteken en zo meer. In principe is het zo dat bij het oversteken van een groep over de openbare weg geen verkeer tegengehouden mag worden. Oversteken mag en kan pas als de rijbaan vrij is en er geen voertuig waarneembaar is. In de praktijk zorg je als begeleider dat een groep veilig kan oversteken. Je moet zelf inschatten of je een aankomend voertuig laat stoppen of de groep even laat wachten. Zorg in alle gevallen dat je goed zichtbaar bent. Laat vrijwilligers alleen die taken uitvoeren waarvan je (als bestuur) zeker bent dat hij/zij deze taak ook aan kan.

Wanneer is een verkeersregelaar nodig.

Wanneer je een verkeersregelaar moet inzetten wordt niet door jezelf bepaald maar door de instantie die de vergunning verstrekt. Wil je bij een activiteit (bijvoorbeeld een optocht) verkeer tegenhouden, verkeer stilhouden of omleiden dan moet een opgeleide verkeersregelaar ingezet worden. Voordat een vergunning of een toestemming wordt gegeven voor een activiteit op of aan de openbare weg zal gevraagd worden te overleggen met de politie over de verkeersveiligheid. Dit is een voorwaarde voor de toekenning van de vergunning of het geven van toestemming. Neem daarom contact op met de politie om te vragen of bij jouw activiteit een verkeersregelaar nodig is. Is dat zo dan moet je bij de gemeente vergunning aanvragen en moeten opgeleide verkeersregelaars ingezet worden. Wanneer het een activiteit betreft niet aan de openbare weg maar wel in de openbare ruimte (bijvoorbeeld een groot grasveld dat gebruikt wordt als parkeergelegenheid) kun je ervoor kiezen het parkeren te reguleren door eigen mensen in te zetten.

Vanaf januari 2010 dien je als organisator na te gaan of de verkeersregelaars, die jij als club inzet, over een geldig pasje beschikken. Wel wordt er onderscheid gemaakt tussen de eenmalige evenementenverkeersregelaar en de evenementenverkeersregelaar voor bepaalde tijd. Zoals de naam al aangeeft wordt de eerste categorie aangesteld ten behoeve van slechts één bepaald evenement. De tweede categorie wordt ingezet ten behoeve van meerdere evenementen in een aaneengesloten periode van maximaal twaalf maanden.

Verkeersregelaars en de verzekering.

Voorheen waren de door de politie en gemeente opgeleide verkeersregelaars verzekerd via politie/gemeente. Vanaf 2010 geldt deze regeling niet meer. Vanaf 2010 dient de organisatie die de verkeersregelaar inzet zelf voor de verzekering te zorgen. Bij JongNL Limburg is dit goed geregeld. Onze verzekeraar (Meeùs) heeft aangegeven dat de aansprakelijkheid van verkeersregelaars die namens JongNL actief zijn correct gedekt is.

Ook als een vrijwilliger van JongNL ingezet wordt als verkeersregelaar (vriendendienst) bij een andere vereniging kan bij aansprakelijkheid aanspraak gemaakt worden op de verzekering van JongNL. Uiteraard dient de verkeersregelaar opgeleid te zijn zoals hierboven (onder 2) staat beschreven. Aansprakelijkheid situaties voortvloeiend uit situaties zoals hierboven beschreven (onder 1) zijn eveneens gedekt.

Meer informatie

Vanaf 1 januari 2014 kan de opleiding via internet gratis gevolgd worden. Lees hier meer over op de website van kennisplatform Verkeer en Vervoer (KpVV): www.kpvv.nl.

veiligheid bij genotsmiddelen

We vinden het gezellig om bij het kampvuur of na afloop van een vergadering een biertje te drinken. Bedenk daarbij dat je een naam hoog te houden hebt. Sta even stil bij je imago als afdeling. Misschien stel je als kaderleden weinig vragen bij het gebruik van alcohol of drugs. Ouders van leden doen dat wel. Dat is normaal, zij vertrouwen wekelijks hun kinderen aan jullie toe!

Waar let je op:

- Als afdeling ben je op de hoogte van de wettelijke regels over alcoholgebruik, roken en drugs.
- Realiseer je dat je als leiding een voorbeeldfunctie hebt.
- Maak de onderwerpen bespreekbaar, niet alleen in je eigen team, maar ook met kaderleden van andere leeftijdsgroepen. Maak afspraken met elkaar over hoe je met alcohol, roken en drugs omgaat. wanneer mag er gedronken worden, hoeveel en door wie? Wie mag roken en waar? Welke regels zijn er voor drugsgebruik?
- Streef naar een alcoholvrije omgeving voor leden onder de 18 jaar.
- Vrijwilligers en alcohol tijdens activiteiten vormen een combinatie die bij de uitoefening van een vrijwilligers taak NIET kan. De vrijwilliger draagt tijdens de uitvoering van welke taak dan ook een zware verantwoordelijkheid.
- Tijdens een kamp of bivak ligt dat een beetje anders, omdat die activiteit 24 uur per dag doorgaat. Je moet dan met de vrijwilligers afspreken wie drinkt en wie nuchter blijft. Er zijn altijd minimaal twee personen nuchter waarvan minstens één persoon in het bezit van rijbewijs is.
- Natuurlijk wordt er niet gedronken door mensen die nog moeten rijden.
- Heb je een bar in je clubhuis of zijn er andere situaties (zoals op kamp of een feestavond) waar je drank verkoopt, dan moet je over een vergunning beschikken. Hiervoor is een alcoholbestuursreglement vereist, moeten er mensen zijn met een Verklaring Sociale hygiëne en moet er een Instructie Verantwoord Alcoholgebruik zijn. Dat houdt in dat de personen achter de bar geïnstrueerd zijn.
- Sta je roken toe, maak dan duidelijke afspraken waar en door wie. Maak peukenbakken, gevuld met zand, zodat sigaretten veilig gedooft worden en peuken niet overal over het terrein liggen.

Wat vertel je jeugdleden:

- Maak afspraken in de groep over hoe je met alcohol en roken omgaat.
- Wie mag roken en waar?
- Gebruik en bezit van drugs zijn verboden. Ook jeugdleden boven de 18 jaar gebruiken en bezitten geen drugs.
- Maak afspraken over het opruimen, de sociale controle, etc.
- Spreek niet alleen af wat de regels zijn in je groep, maar ook hoe je met overtredingen omgaat. Vergeet daarbij niet dat JongNL een plek is waar je dingen probeert en van je fouten moet kunnen leren. Jeugdleden verdienen dus meer dan één kans. Breng ouders vooraf op de hoogte van de gemaakte afspraken.

De wet over alcohol

De Drank- en Horecawet is op 1 januari 2014 gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen zijn: Aan jongeren onder de 18 jaar mag geen alcohol worden verkocht. Jongeren onder de 18 jaar zijn strafbaar als ze alcohol bij zich hebben. Zowel op straat als op andere plekken toegankelijk voor het publiek. De wet maakt geen onderscheid meer tussen zwak alcoholische drank en sterke drank. Het maakt dus niet uit of wat voor soort alcohol jongeren beneden de 18 bij zich hebben. Ze zijn in beide gevallen strafbaar

Wordt er in de blokhut (of bijvoorbeeld op kamp) direct of indirect voor alcohol betaald dan moet je in het bezit zijn van een Drank- en HorecaverGUNNING. Je mag een alcohol schenken aan iemand die zichtbaar dronken. De Wegenverkeerswet bepaalt dat bestuurders niet meer dan 0,5 promille

alcohol in het bloed mogen hebben. Voor beginnende bestuurders ligt deze grens lager, op 0,2 promille. Beter is om niet te drinken, zeker als je jeugdleden vervoert!

De wet over roken

De Tabakswet regelt allerlei zaken rond roken. In openbaar toegankelijke gebouwen, op werkplekken en gesubsidieerde instellingen is roken verboden, er mag een aparte rookruimte zijn. Tabaksproducten mag je kopen als je ouder bent dan 16 jaar.

De wet over drugs

In de Opiumwet staat dat je geen hasj en wiet in je bezit mag hebben of verkopen. Je mag ook geen hennepplanten kweken. Nederland heeft een gedoogbeleid voor meerderjarigen. Dat betekent dat je altijd strafbaar bent, maar binnen het gedoogbeleid niet actief wordt vervolgd. Je moet dan wel 18 jaar of ouder zijn en het moet gaan om een beperkte hoeveelheid. Het gebruik, bezit en de handel in harddrugs, zoals heroïne, cocaïne, amfetamine/speed of xtc is altijd verboden

Meer informatie

- Informatie over alcohol, drugs en roken: www.jellinek.nl, www.trimbos.nl,
- drank- en horecawet, tabakswet en de opiumwet: www.wetten.overheid.nl

Veiligheid bij zelfmedicatie en pillen van de dokter

In een groep zijn er altijd mensen die medicijnen gebruiken. Wat pak je dat aan? Hoe zorg je dat dit veilig gebeurt. Deze risico-inventarisatie gaat het over zelfmedicatie, zoals paracetamol en dergelijke en voorgeschreven medicijnen van jeugdleden.

Tijdens bijeenkomsten of kampen kan het voorkomen dat kinderen ziek worden. In sommige gevallen kun je dit verhelpen met medicijnen die je zonder recept bij de apotheek of drogist kunt kopen. Je zult altijd toestemming nodig hebben van ouders om een medicijn te verstrekken aan een kind. Ook als het maar om een paracetamol gaat. Je zult, indien je voor een dergelijke situatie komt te staan, de ouders eerst moeten raadplegen: telefonisch of vooraf door het invullen van een gezondheidsformulier waarbij ze vooraf toestemming verlenen.

Weet je niet zeker of het gaat om een onschuldig griepje of hoofdpijn, dan is het verstandig om de ouders zelf in te schakelen of een huisarts te bezoeken. Laat het ouders in ieder geval weten hoe je hun kinderen behandeld hebt.

- Laat ouders een gezondheidsformulier invullen met achtergrondinformatie. Hierop geven ouders/verzorgers in ieder geval aan hoe ze te bereiken zijn tijdens het kamp. Het is noodzakelijk om te weten waar je hen kunt bereiken.
- Om een goed beeld te krijgen van het medicijngebruik van een kind, is overleg met de ouders/verzorgers erg belangrijk. Zij vertellen je de routines, zodat je weet waar aan je begint.
- Maak per kind een overzicht van de medicijnen die het nodig heeft en de momenten waarop ze geslikt moeten worden.
- Eén iemand van de staf is, met name tijdens kampen, verantwoordelijk voor het toezicht op het medicijngebruik en iedereen weet wie dit is.
- Meerdere stafleden zijn op de hoogte van het medicijngebruik van de deelnemers en weten waar de klapper met formulieren en overzicht ligt.
- Deelnemers nemen voldoende medicijnen mee voor duur van het kamp (in originele verpakking met bijsluiter)!
- Medicijnen zijn goed opgeborgen zoals aangegeven op de verpakking. Indien nodig is voor medicijnen gekoelde opslag geregeld.
- Er is bekend of er deelnemers met diëten of allergieën zijn.
- Ouders worden bij voorkeur vooraf, maar zeker achteraf geïnformeerd als kinderen medicijnen gekregen hebben of naar een arts moeten.
- Als je een dagje weggaat, neem je medicijnen, verbandtrommel en de contactgegevens van de ouders mee.
- Sommige kinderen, met name als ze al wat ouder zijn, regelen hun medicatie zelf. Dit kan probleemloos verlopen. Let op: de verantwoordelijkheid tijdens het kamp ligt wel bij de leiding. Houd daarom tijdens kamp een oogje in het zeil. Het dag- en nachtritme van de kinderen kan aardig verstoord raken op kamp en een pilletje is dan gauw vergeten.

Zieke kinderen: diarree en braken

Wanneer kinderen braken of diarree hebben, moet je dit in de gaten houden in verband met de opname van medicijnen. Een medicijn kan dan een verminderde werking hebben of te snel het lichaam (hebben) verlaten. Het op kamp zijn kan een grotere spanning bij het kind veroorzaken dan in de thuissituatie. Houd daarom rekening met onvoorspelbare reacties.

De wet

Deze risico-inventarisatie gaat NIET over regelgeving rond medische handelingen, zoals het inbrengen van sondes, katheters of het toedienen van injecties. Deze handelingen vallen onder de Wet beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG).

Als je naar het buitenland gaat

Wanneer je met de groep naar het buitenland gaat, is het aan te raden dat deelnemers met medicijnen een medisch paspoort hebben. Dit is verkrijgbaar bij de huisarts of de apotheek. Als je injectienaalden moet meenemen naar het buitenland, zorg dan ook dat je daar een medische verklaring voor hebt, in verband met controle bij de douane. Het is handig om bij langer verblijf in het buitenland gegevens mee te nemen van kinderen met beugels en mensen met lenzen en/of brillen. Dan kan een opticien of orthodontist ter plaatse uitkomst bieden.

Voor medicijnen die onder de Opiumwet vallen, bijvoorbeeld: sterke pijnstillers; slaap- en kalmeringsmiddelen zoals Valium of Seresta of ADHD-medicatie zoals Ritalin of Concerta heb je (meestal) een Schengenverklaring nodig. Hierin staat dat het kind de medicijnen meeneemt voor eigen gebruik. Een huisarts moet de verklaring ondertekenen. Daarna controleert Farmatec (zie onder voor meer informatie) de verklaring en verklaart deze rechtsgeldig. Een Schengenverklaring is 30 dagen geldig.

Mee informatie

- *Informatie over de bevoegdheidsregeling voorbehouden handelingen in de Wet BIG – www.rijksoverheid.nl*
- Informatie over geneesmiddelen die onder de opiumwet vallen: www.farmatec.nl zoek op “Geneesmiddelen mee op reis”

Veiligheid bij het fietsen in groepen

Naar een activiteit of op zomerkamp met de fiets? Regelmatig zul je in grote of kleine groepen op de fiets aan het verkeer deelnemen. Aan het fietsen in groepen kunnen andere risico's verbonden zijn dan de fietsers gewend zijn. Het is daarom belangrijk hierbij stil te staan.

Waar let ik op

- Bij het plannen van de route kies je voor routes met een vrij liggend fietspad. Vermijd drukke wegen en gevaarlijke kruisingen.
- De afstand en tijdsduur zijn redelijk voor de leeftijd en de lichamelijke mogelijkheden van de deelnemers.
- Ken de route, inclusief de gevaarlijke kruisingen.
- Zorg voor contactmogelijkheden bij noodgevallen (bezemwagen).
- Let op de weersverwachting en neem zo nodig maatregelen. Last in extreme weersomstandigheden (stortregen, onweer, extreme hitte) de tocht af.
- Houd bij regen en modder wat meer afstand tussen de fietsers. Kinderen zijn geneigd dan meer op de weg te letten dan op hun voorgangers.
- Bij kinderen is het verstandig volwassenen de groep te laten begeleiden.

Wanneer je met een groep kinderen veilig een fietstocht wilt maken, kun je de volgende richtlijnen van Veilig Verkeer Nederland aanhouden.

1. Maak vooraf goede afspraken met de begeleiders wie wat doet.
2. Aanbevolen: allemaal gele hesjes aan, dit geeft meer attentie waarden aan.
3. Fiets in groepen van maximaal 12 personen. Is de groep groter, split dan op.
4. Splits de groep bij drukke wegen en smalle fietsstroken op in groepjes van 6 en zorg voor een tussen liggende ruimte zodat een auto tussen kan voegen.
5. Houd ongeveer 200 meter tussenruimte aan tussen twee groepen zodat een auto kan tussenvoegen als er een tegenligger komt. Voldoende ruimte is belangrijk!
6. Met z'n tweeën naast elkaar fietsen mag, maar ga bij smalle fietspaden achter elkaar fietsen om ergernissen bij passanten/tegenliggers te voorkomen.
7. Voorzie alle begeleiders van een fluit om te waarschuwen voor: een van achter passerende auto > 1 x fluiten, of een tegenligger > 2x fluiten.
8. Spreek af welke begeleider het oversteken van drukke kruispunten goed en veilig regelt. Hij/zij is herkenbaar aan een rood hesje.
9. Probeer drukke wegen zoveel mogelijk te vermijden.
10. Denk ook aan de verzekering van dit gebeuren. Bij JongNL zijn alle leden verzekerd tegen ongevallen.

Wat vertel je de jeugdleden

- Zorg dat de fiets inclusief de verlichting in orde is.
- Let erop dat bagage op de fiets stevig vastgebonden is en loshangende banden en touwen niet tussen de ketting of spaken kunnen komen.
- Houd je aan de verkeersregels en groepsregels.
- Fiets met maximaal twee personen naast elkaar.
- Houd voldoende afstand tussen jou en de voorganger.
- Luister goed naar signalen van de leiding en volg deze op.
- Tenminste de eerste en laatste fietser dragen een reflecterend hesje.

De wet

Fietsers zijn weggebruikers, zoals staat in het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV). Hierin zijn de diverse verkeersregels opgenomen. Fietsers mogen in het verkeer een formatie

vormen. Hierbij geldt dat ook een groep fietsers zich aan alle verkeersregels moet houden die gelden voor individuele fietsers: gebruik van fietspad, rechts houden, voorrangregels, verkeerslichten, verlichting, zichtbaarheid, technische staat van de twee- of driewieler, etc. Bedenk hierbij dat fietsers niet met drie of meer naast elkaar mogen rijden (RVV-artikel 3).

Onveilig gedrag dat niet valt onder het RVV kan bestraft worden op het zogenaamde kapstokartikel uit de Wegenverkeerswet, waarin staat: "Het is een ieder verboden zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd" (art. 5 WVV).

Meer informatie

- Verkeersveiligheid – yvn.nl

veiligheid en gezondheid tijdens kampen

Kampen zijn het hoogtepunt van het jaar. Lekker zonder je ouders een week lang met je vrienden stoere activiteiten doen. Maar ook tijdens kampen zijn veiligheid en hygiëne belangrijk. Als leidinggevende heb je de verantwoordelijkheid voor andermans kinderen. Sta je daar bij stil?

Waar let ik op

- Let op looproutes bij het plaatsen van tenten: zijn scheerlijnen geen struikeldraden of het afvalwaterputje een valkuil?
- Stem het programma af op de leeftijdsgroep met voldoende rustmomenten.
- Houd rekening met de weersomstandigheden.
- Zie toe op de persoonlijke hygiëne van deelnemers. Deelnemers doen regelmatig schone kleren aan.
- Maak sanitaire voorzieningen dagelijks schoon.
- Ruim gebruikte materialen op, daarmee voorkom je struikel- barrières.
- Maak afspraken over roken en vuur.
- Maak afspraken over het gebruik van mes, bijl en zaag.
- Leiding heeft kennis van EHBO, er is een EHBO-trommel aanwezig
- Weet waar de dienstdoende arts of eerstehulp post zit. Voer de telefoonnummers van de huisarts(enpost) in je telefoon.
- Keukentafels zijn deugdelijk gebouwd.
- Keukendaken hangen ver genoeg van kooktoestellen af.
- Er zijn voldoende blusmiddelen aanwezig.
- Zorg voor voldoende begeleiding/toezicht bij het koken met kinderen.
- Let op de kwaliteit van het drinkwater. Kook het water zo nodig of gebruik flessenwater. Haal water in schone jerrycans.
- Laat geen water in emmers of dergelijk staan (stilstaand water kweekt muggen).
- Controleer kinderen dagelijks op teken.
- Ben alert op deelnemers die allergisch zijn voor wespensteken of eikenprocessierups.
- Houd rekening met de opslag en afvoer van afval. Voorkom dat dieren met de (inhoud van) afvalzakken aan de haal gaan.
- Verbrand of begraaft geen afval en scheid het zoveel mogelijk.

De wet

In de wetgeving is niet veel opgenomen over veiligheid en hygiëne tijdens kampen. Er zijn wel allerlei wettelijke regels voor voorzieningen en de GGD heeft richtlijnen voor veiligheid op kampeerterreinen. Daarnaast kan de brandweer eisen stellen aan de brandveiligheid van terreinen en gebouwen. Bij de voorbereiding en uitvoering van de activiteit moet je dus voornamelijk je gezonde verstand gebruiken.

Meer informatie

- Risico-inventarisaties veiligheid bij het gebruik van gas, veiligheid bij zelfmedicatie, veiligheid bij vervoer van materialen, veiligheid bij fietsen in groepen, veiligheid bij gebruik van bijlen, zagen en messen, veiligheid bij het stoken van vuur.

Veiligheid bij het lopen van tochten

Het lopen van tochten, al dan niet met kaart en kompas of gps, via vaste routes of op goed geluk, vormen voor veel groepen een belangrijk onderdeel van het (kamp)programma. Er zijn wel wat zaken waarmee je rekening moet houden.

Waar let je op:

- De lengte van de tocht is afgestemd op de leeftijd en de lichamelijke mogelijkheden van de deelnemers.
- De deelnemers begrijpen de gebruikte routetechnieken.
- Als het nodig is dragen deelnemers reflecterend materiaal zoals veiligheidshesjes of reflectiebanden. Beperk dit niet tot nachtelijke tochten, maar ook als om andere redenen het zicht slecht is.
- Is het nodig is, om voor delen van de tocht of voor bepaalde activiteiten onderweg, toestemming te vragen aan een terreineigenaar?
- Als er over akkerland of door hoog gras wordt gelopen gaan de deelnemers in ganzenpas (achter elkaar), om zo min mogelijk dieren te verstoren.
- Let op de weersverwachting en neem zo nodig maatregelen. Is het warm weer; zorg voor voldoende vocht en laat deelnemers een hoofddeksel en luchtige kleding dragen. Smeer de huid goed in met zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor.
- Deelnemers weten wat te doen in geval van onweer.
- Is het heel warm (>25 graden), last dan de tocht af of laat deze in de vroege ochtend plaatsvinden.
- Houd ook rekening met koude en natte weersomstandigheden.
- Ieder groepje heeft EHBO-materiaal mee.
- Ieder groepje beschikt over een noodnummer en een opgeladen mobiele telefoon.
- Controleer jeugdleden (of laat ouders dat doen) na afloop op teken en vul zo nodig een tekenformulier in. Een tekenformulier is een formulier waarop je eenvoudige schets/silhouet van een persoon maakt waarop je met een pijl aangeeft waar de teek is verwijderd. Daarnaast noteer je de datum en de naam van het kind en de naam van het gebied waar het kind doorheen liep. Geef het formulier na afloop van de tocht of kamp mee aan de ouders.

Wat vertel je de kinderen:

- Wat moeten ze meenemen op de tocht. (waarschuw voor te zware rugzakken).
- Ze lopen in geschikte (ingelopen) schoenen.
- Maak afspraken over hoe te handelen bij verdwalen of bij calamiteiten, wat hun plaats op de weg is, wat te doen met afval en het verbod op liften.
- Geef ze een noodtelefoonnummer (en zo nodig een telefoon) mee.
- 's Nachts (of bij slecht zicht) dragen zij **verplicht** reflecterend materiaal, zoals veiligheidshesje of reflectieband, dat mag niet uit.
- Jonge jeugdleden (minioren en maxioren) lopen niet alleen maar onder begeleiding. Junioren lopen niet alleen maar minimaal met z'n tweeën.

De wet

Let erop dat bij het lopen op de openbare weg de regels uit het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV) gelden. De wet legt veel verantwoordelijkheid bij de verkeersdeelnemers, je moet je gezonde verstand gebruiken als je op de weg loopt.

Een paar regels uit het RVV om te onthouden:

- Waar mogelijk loop je op de stoep of het voetpad. Geen stoep? Dan loop je op het fietspad.
- Is er ook geen fietspad? Dan pas mag je op de rijbaan gaan lopen. Je mag zelf bepalen aan welke kant. Het is natuurlijk het meest logisch om de kant te kiezen waar je overzicht hebt.

- Heel ongezellig, maar wel duidelijk: loop je in groepsverband op de rijbaan, dan moet je in colonne, dus achter elkaar, lopen. 's Nachts en overdag bij slecht zicht, moet de voorste loper een rondstralend, wit licht voeren en de achterste een rondstralend rood licht.

Voor veel (natuur)terreinen gelden toegangsregels. Over het algemeen is het niet toegestaan om buiten de paden te lopen of tussen zonsondergang en -opgang natuurgebieden te betreden. Maak goede afspraken met de beheerder of terreineigenaar over de toegangsvoorwaarden.

Meer informatie

- Natuurbeherende organisaties: www.natuurkaart.nl
- Planwet verkeer en vervoer / Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV) - www.wetten.nl
- Veilig Verkeer Nederland: www.vvn.nl
- Informatie over teken en het verwijderen ervan: www.lymevereniging.nl
- risico-inventarisatie "*Veiligheid bij droppings en nachtspelen*"

Veiligheid bij droppings en nachtspelen

Wie herinnert zich niet die spannende spooktocht of het terugvinden van de weg in het donker tijdens een dropping? Maar 's nachts zijn er allerlei risico's waarmee je overdag geen rekening hoeft te houden. Als wandelaar ben je 's nachts ook niet zo goed zichtbaar als overdag.

Waar let je op bij nachtspelen:

- Een activiteit in het donker is voor veel kinderen al spannend genoeg. Stem dus af op de leeftijdsgroep: grenzen verleggen is leuk, maar ook daaraan zitten grenzen.
- Zorg voor toestemming van de terreinbeheerder bij een spel op terreinen van anderen of in natuurgebieden.
- Ruim het spelmateriaal na afloop weer op.

Wat vertel je de kinderen:

- Bespreek duidelijke gedragsregels.
- Baken het speelgebied duidelijk voor de kinderen af, zodat ze niet verdwalen.

Waar let je op bij droppings

- Zorg ervoor dat afstand en tijdsduur redelijk zijn voor de leeftijd en de lichamelijke mogelijkheden van de deelnemers.
- Houd rekening met het weer.
- Vermijd bij routes gevaarlijke verkeerssituaties.
- Voorzie alle deelnemers van lichtgevend of reflecterend materiaal.
- Laat junioren in groepjes lopen en senioren met minimaal twee personen en spreek af dat ze bij elkaar blijven.
- Geef de deelnemers EHBO-materiaal mee.
- Zorg voor toestemming van terreineigenaren bij routes buiten de openbare weg. NB: Er kunnen diverse redenen zijn om geen toestemming te krijgen. De kwetsbaarheid van het terrein of dieren die er leven, maar ook gevaarlijke situaties door activiteiten die het daglicht niet kunnen verdragen, kunnen hiervoor de reden zijn.
- Informatie over terreineigenaren is in veel gevallen bij de gemeente te krijgen.
- Is de tocht door bos- en heidegebieden gegaan, laat de deelnemers zich dan na af loop controleren op teken. Gebruik een tekenformulier om aan te geven waar zich een teek bevond en geef dit mee voor de ouders.

Wat vertel je de kinderen

- Spreek met de deelnemers regels af, waaronder het verbod om te liften.
- Informeer de deelnemers welke contactmogelijkheid zij hebben indien ze jou nodig hebben.
- Informeer de deelnemers over de verkeersregels.

De wet

In de wetgeving is niets opgenomen over een verbod om 's nachts op straat te lopen of natuurgebieden te betreden. Eigenaren van terreinen mogen natuurlijk wel regels stellen en veel natuurbeherende organisaties hanteren toegangsregels. Over het algemeen is het niet toegestaan om tussen zonsondergang en -opgang natuurgebieden te betreden. Ook mag je vaak niet buiten de paden komen. Let er bij droppings op, dat bij het lopen op de openbare weg de regels uit het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV) gelden. De wet legt veel verantwoordelijkheid bij de verkeersdeelnemers; je moet je gezonde verstand gebruiken als je op de weg loopt.

Een paar regels uit het RVV om te onthouden

- Waar mogelijk loop je op de stoep of het voetpad. Geen stoep? Dan loop je op het fietspad.
- Is er ook geen fietspad? Dan pas mag je op de rijbaan gaan lopen. Je mag zelf bepalen aan welke kant. Het is natuurlijk het meest logisch om de kant te kiezen waar je overzicht hebt.
- Heel ongezellig, maar wel duidelijk: loop je in groepsverband op de rijbaan, dan moet je in colonne, dus achter elkaar, lopen. 's Nachts en overdag bij slecht zicht, moet de voorste loper een rondstralend, wit licht voeren en de achterste een rondstralend rood licht.

Meer informatie

- Kijk ook op de risicoinventarisatie *Veiligheid bij het lopen van tochten*
- Natuurbeherende organisaties: www.natuurkaart.nl
- Planwet verkeer en vervoer / Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV) - www.wetten.nl
- Veilig Verkeer Nederland: www.vvn.nl

Veiligheid bij gebruik van bijlen, zagen en messen

Regelmatig zul je werken met bijlen en zagen, bijvoorbeeld op kamp, bij outdoorcooking of bij het voorbereiden van een kampvuur. Voor deze activiteiten zijn bijlen, zagen en messen onmisbare gereedschappen, maar dan moeten ze wel op de juiste manier gebruikt en onderhouden worden. Veilig werken met een bijl of zaag is alleen mogelijk als je weet hoe je met dit gereedschap omgaat. Goed gereedschap kan veranderen in een dodelijk wapen als het onkundig of onvoorzichtig gebruikt wordt.

Waar let je op

- Het materiaal is in orde en goed onderhouden.
- bijlen en zagen die niet worden gebruikt slingeren niet rond in het gebouw en worden zo opgeslagen dat niet iedereen erbij kan.
- De bijlsnede of het zaagblad is afgeschermd tijdens transport
- Controleer voordat je een bijl gebruikt of de kop goed vastzit.
- Zagen en bijlen zijn scherp. Een botte bijl schampt gemakkelijk af en is vaak nog wel zo scherp dat je jezelf er flink mee kunt verwonden.
- Iedereen die gaat hakken of zagen heeft een instructie gehad.
- Voor het kleine hakwerk, zoals het op maat maken van stookhout en het opscheren van stammetjes (zijtakken afhakken), is een handbijl voldoende.
- Gebruik voor het grove hakwerk een $\frac{3}{4}$ bijl (aks).
- Gebruik een bijl die past bij je eigen lichaamslengte. Als je de bijl met een gestrekte arm bij de kop vasthoudt en de steel reikt tot in je oksel, dan is de lengte goed. Bij gebruik van een langere bijl is de kans op mislaan groter.
- Er is voldoende vrije ruimte rond de werkplek: een veiligheidszone van tenminste twee bijllengten, waarin niets of niemand achter of voor je zit.
- Bij zagen en bijlen die niet gebruikt worden, zijn de snedes afgeschermd.
- Een motorkettingzaag wordt alleen gebruikt door personen die bekwaam zijn (over een certificaat beschikken) en de juiste veiligheidskleding aan hebben.
- Er zijn afspraken gemaakt over het gebruik van zakmessen.
- Tijdens het werken met bijl en zaag is een EHBO-trommel voorhanden.
- Gegevens van de dienstdoende arts of huisartsenpost zijn voorhanden.

Wat vertel je jeugdleden:

- Geef instructie hakken/zagen aan de jeugdleden.
- Maak afspraken in je groep of en zo ja vanaf welke leeftijd je zakmessen toestaat.
- Spreek kinderen aan op hun gedrag bij het niet verantwoord gebruiken van (zak)messen. **Tip:** Geef kinderen die hebben geleerd om een zakmes te gebruiken een 'lintje'. Dit kan bijvoorbeeld een rood (vriendschaps)bandje zijn dat je vastmaakt om de pols. Gaan ze niet goed met een mes om? Dan knip je het bandje door. Het kind moet dan opnieuw laten zien dat het goed met een mes kan omgaan.

De wet

De wet stelt geen specifieke eisen aan het werken met bijlen en handzagen. Werk je beroepsmatig met deze gereedschappen, dan is de Arbowet van toepassing. Ook als vrijwilligersorganisatie moet je er voor zorgen dat je gereedschap in orde is. Gebruik het gereedschap waarvoor het bedoeld is en neem de nodige veiligheidsmaatregelen bij het gebruik ervan.

Het kan zijn dat voor het voorhanden hebben en gebruik van bepaald gereedschap, zoals messen, de Wet wapens en munitie van toepassing is. Een mes valt o.a. onder de wapenwet als het lemmet meer dan één snijkant heeft of de lengte in opgevouwen toestand langer is dan 28 cm. Stiletto's, valmessen en vlindermessen vallen onder de wapenwet en zijn verboden.

Meer informatie

- Wet wapens en munitie – www.wetten.overheid.nl
- Informatieblad bijlen, informatieblad zagen van Robert Aarts outdoor specialist JongNL Limburg.

Veiligheid bij zwemmen in buitenwater

Warm weer, dus lekker het water in. Houd er wel rekening mee dat niet iedereen even goed kan zwemmen. Ook is niet al het buitenwater geschikt om te zwemmen. In zwembaden zijn de regels duidelijk en is er toezicht door badmeesters. In het buitenwater ligt die situatie vaak anders.

Waar let je op

- Ga na of alle jeugdleden kunnen zwemmen en een zwemdiploma hebben.
- Controleer of er een zwemverbod is op de plek waar je wilt zwemmen.
- Ga na of er een negatief advies geldt, omdat het water besmet is met blauwalg, de ziekte van Weil, of iets dergelijks.
- Verken het buitenwater, voordat de kinderen erin gaan zwemmen.
- In onbekend zwemwater is het goed om van tevoren te weten hoe diep het water is, of er rommel op de bodem ligt, hoe sterk de stroming is en of het water schoon is. Je kunt door een roeiriem in het water te steken al veel wijzer worden.
- Zwemmen vanaf een varende boot is onverstandig. Een zeilboot vaart veel sneller dan een zwemmer kan zwemmen. Bij een motorboot bestaat het gevaar naar de schroef te worden gezogen.
- Het is verstandig om, als je midden op een plas gaat zwemmen, vergezeld te worden door een boot. Als zwemmer ben je slecht zichtbaar voor andere schippers en zeker voor zeilers, die hun aandacht op andere zaken richten.
- Zwemmen in zee brengt extra risico's met zich mee. Als je in zee gaat zwemmen, ga dan niet alleen. Ga niet dieper dan tot je navel het water in. Let op de waarschuwborden en/of -vlaggen en volg de instructies van de reddingsbrigade of strandwacht op. Bij nagenoeg alle strandafgangen wordt de betekenis van de borden of vlaggen aangegeven.
- Let op bij het gebruik van luchtbedden, opblaasbare, rubberboten etc. Deze drijven snel af door wind of stroming.
- Houd constant toezicht en let extra op kinderen zonder zwemdiploma.
- Let op onderkoelingsverschijnselen bij (kleine) kinderen.
- Verlaat bij onweer en bliksem zo snel mogelijk het water en zoek beschutting, niet onder een boom, maar bijvoorbeeld in een auto.
- Zorg voor een EHBO-trommel.
- Zorg dat je op de hoogte bent van de dienstdoende arts.

Wat vertel je jeugdleden

- Zwem nooit alleen, blijf binnen de aanwezig drijfliijnen als die er zijn.
- Zwem nooit verder dan de afstand waarvan je zeker weet dat je die ook terug kunt zwemmen.
- Ga uit het water als je koud of moe wordt.
- In onbekend natuurwater dragen kinderen (water)schoenen
- Duik nooit in onbekend water! En duik en zwem nooit van bruggen in de nabijheid van sluisen of stuwen.

De wet

Wettelijk gezien is er van alles geregeld over de zwemwaterkwaliteit en de waterkwaliteit van het oppervlaktewater. In het zomerseizoen wordt de waterkwaliteit van officiële zwemplaatsen regelmatig gemeten. Soms heeft dit tot gevolg dat er een zwemverbod wordt opgelegd, omdat het water ziekteverwekkers bevat. De website van je provincie of het waterschap geeft actuele informatie.

Op sommige plaatsen is het verboden om te zwemmen. Dit kan komen doordat het daar gevaarlijk is, zoals in grote rivieren. Sommige plekken die geschikt lijken om te zwemmen, zijn verpacht als

viswater of behoren tot een beschermd visgebied. Hier mag dan niet gezwommen worden. Let daarom altijd op de toegangsvoorschriften.

Let er ook op dat het verboden kan zijn om te duiken en om van bruggen af te springen. Soms is dit ter plaatse aangegeven.

Zwemmen is niet te combineren met snelvaren. Het Binnenvaartpolitie-reglement (BPR) zegt met zoveel woorden: waar mag worden snelgevaren, mag niet worden gezwommen.

Meer informatie

- www.zwemwater.nl informeert over de hygiëne en veiligheid van buitenzwem-plekken die zijn aangewezen en onderzocht door de provincies, de omgevingsdiensten, de waterschappen en Rijkswaterstaat.
- Op de website van vaarbewijzen kun je het binnenvaartpolitie-reglement vinden. www.vaarbewijzen.nl/binnenvaartpolitie-reglement.html
- Op de website van het nationaal platform zwembaden kun je alles over zwemdiploma's terug vinden. www.npz-nrz.nl

Veiligheid bij klimmen

Stoere activiteiten op hoogte zijn voor veel groepen een uitdaging. Juist deze activiteiten kunnen een extra risico met zich meebrengen. Zorg dus dat je goed bent voorbereid en weet waarover je het hebt.

Waar let je op bij het bouwen

- Zorg voor een goede locatie met een juiste (zachte) ondergrond.
- Voorkom obstakels onder een baan of vlakbij een klimwand en zorg dat een baan niet over een weg, voet- of fietspad komt.
- Bouw je een baan over het water, dan moet dit diep genoeg zijn, zonder rommel (zoals oude fietsen) op de bodem. Deelnemers moeten kunnen zwemmen.
- Deelnemers worden bij activiteiten boven 2,5 meter gezeurd met daarvoor bestemde materialen. Het gaat hierbij om de hoogte van de voeten tot boven de grond.
- Heeft het object een permanent karakter, dan is het gekeurd, wordt het regelmatig geïnspecteerd en wordt daar een logboek van bijgehouden.
- Zet plaatsen waar personen niet moeten of mogen komen af met bijvoorbeeld hekken of afzetlint. (Bijvoorbeeld bij de katrolblokken van een touwbaan.)

Toezicht en begeleiding

- De verzekering geeft dekking bij gevaarlijke sporten.
- Eén persoon heeft de leiding.
- Vrijwilligers die de activiteit organiseren en opbouwen, hebben kennis van zaken!
- Er is voldoende begeleiding bij de activiteit, zowel op hoogte als op de grond.
- Controleer ook tijdens het gebruik op onveilige situaties en mogelijke gebreken en stop desnoods de activiteit.
- Let niet alleen op deelnemers die bezig zijn, maar ook op deelnemers die moeten wachten en op omstanders.
- Zorg dat het object niet zonder toezicht kan worden gebruikt. Verwijder bijvoorbeeld de onderste grepen bij een klimmuur of verwijder de (touw)ladder.
- Let op de capaciteit van de deelnemer en stem de activiteit daarop af. Houd rekening met de wensen en angsten.
- Er is op locatie een telefoon aanwezig en de nummers van hulpdiensten bekend zijn.
- Blijf als deelnemer altijd en onder alle omstandigheden zelf nadenken en schat het risico in. Wanneer je iets niet vertrouwt, geef dit dan aan en vraag om uitleg.

Techniek

- Er is voldoende toezicht en begeleiding door gekwalificeerde leiding.
- Kies de juiste en stevige objecten om aan te zekeren.
- Gebruik het juiste en goedgekeurd materiaal voor de juiste toepassing.
- Zorg dat je materiaal goed onderhouden wordt en in orde is.
- De tuigjes van deelnemers hebben de juiste maat.
- Deelnemers dragen een helm bij het klimmen of abseilen.
- Laat klimmateriaal regelmatig door deskundigen controleren en berg het op de juiste manier op.
- Zorg dat van alle te gebruiken klimlijnen (touwen) en overige materialen, zoals haken, klimgordels of achten typetesten bekend zijn.
- Houd het gebruik en de historie van het (klim)materiaal bij. Schrijf bij twijfel materiaal af en vervang het zo nodig.
- Gebruik het klimmateriaal waarvoor het is bedoeld.
- De persoon die voor de zekering zorgt, is op de hoogte van de te gebruiken techniek. Klimmer en zekeraar zijn op elkaar afgestemd (gewicht).

- Bij het abseilen wordt voor een dubbele zekering gezorgd. De persoon die van bovenaf voor deze zekering zorgt, is zelf goed geborgd en zit niet 'in het systeem'. De zekerlijn moet aan een vast object zitten en niet aan de klimgordel van de zekeraar. Bij een calamiteit kan hij de lijn blokkeren en hulp verlenen

De wet

Voor kabelbanen, touwbanen of klimwanden kan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen van toepassing zijn. Als het gaat om permanente objecten, dan moeten deze gekeurd zijn door een door de overheid aangewezen keuringsinstantie. Ook moet het object regelmatig geïnspecteerd worden. Voor tijdelijke objecten en objecten die door kinderen, in het kader van het spel, worden gebouwd, is het besluit niet van toepassing. Wel geldt dan natuurlijk de zorgplicht.

Bij activiteiten op hoogte heb je te maken met een aantal bepalingen uit de Arbo-wet. Een groot deel van de Arbo-wet is niet meer van toepassing op vrijwilligers, maar als het gaat om activiteiten waarbij valgevaar bestaat, moet je wel de nodige maatregelen nemen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het gebruik van een ladder of trap, en steigers, stellingen, bordes of verhoogde werkvloer. Bij deze laatste categorie is het verplicht een stevige leuning of hekwerk aan te brengen. Wanneer dit niet mogelijk is, moeten vangnetten of klimgordels gebruikt worden.

Meer informatie

- Arbo-wet – www.wetten.nl
- Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen – www.wetten.nl
- Reikwijdtenotitie bij Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen – www.vwa.nl (zoek met "reikwijdtenotitie".)
- Consument en veiligheid – www.veiligheid.nl

Veiligheid bij gebruik van gebouwen

Bijna iedere groep beschikt wel over een clubgebouw. Vaak maak je met je groep ook gebruik van gebouwen van andere groepen of commerciële groepsaccommodaties. Je mag er vanuit gaan, dat deze gebouwen aan alle eisen voldoen en veilig zijn, maar het blijft belangrijk hier ook zelf op te letten.

Waar let je als gebruiker

Ben je gebruiker van een gebouw, controleer dan voordat je het in gebruik neemt, of het gebouw in orde is en je het veilig kunt gebruiken. Check de volgende punten:

- Kijk waar de vluchtwegen zijn en of de noodverlichting in orde en herkenbaar is. Vaak is een ontruimingstekening aanwezig.
- Voorkom dat vluchtwegen onbruikbaar zijn doordat deuren op slot zitten of er materiaal voor staat (zowel binnen als buiten).
- Is er een open haard, informeer dan hoe en waarmee je die goed kunt stoken.
- Houd je aan de aanwijzingen van de verhuurder.

Wat vertel je de kinderen

- Vertel de kinderen hoe ze moeten vluchten, waar de nooduitgangen zijn en hoe zij de lichtbakens herkennen.
- Spreek af dat er geen spullen voor (of buiten achter) een nooduitgang worden geplaatst.
- Wees voorzichtig met vuur, let op kaarsen en maak evt. afspraken over roken.
- Spreek met de kinderen af waar er buiten wordt verzameld na een noodsituatie.

Waar let je op als beheerder

Een beheerder of eigenaar van een gebouw krijgt met veel onderwerpen te maken. Als beheerder dien je op de hoogte te zijn van de regelgeving rond de veiligheid van je gebouw en volg je deze op. Je bent als eigenaar van een gebouw aansprakelijk als er iets niet in orde is.

- Heb je gaskachels of een geiser, dan moet er voldoende ventilatie (door een niet afsluitbare ventilatieopening) met beveiliging zijn.
- Noodverlichting, brandkleppen en vluchtwegaanduidingen moeten maandelijks gecontroleerd worden op goede werking.
- Als brandslanghaspels en/of draagbare blusmiddelen aanwezig zijn, zijn deze voor gebruikers duidelijk herkenbaar, zichtbaar en bereikbaar?
- Zijn er plaatsen met mogelijkheden tot verstuiving van water, zoals douches en brandslangen? Zo ja, dan moet je als eigenaar een risicoanalyse hebben opgemaakt i.v.m. legionellabesmetting.
- Zijn de leidingen en toebehoren van propaantanks gekeurd door een door het Stoomwezen geaccepteerde installateur?
- Leg elke inspectie, onderhouds- of storingsactiviteit vast in een logboek.
- Reserveer voldoende geld voor (groot) onderhoud en zorg dat dit ook wordt uitgevoerd.
- Zorg dat je regelmatig het gewone onderhoud uitvoert.
Is een onderhoudscontract aanwezig (indien van toepassing) voor:
 - geiser, boiler, CV en ventilatie.
 - brandblusmiddelen.
 - noodverlichting.
 - ontruiming- en brandmeldinstallatie.
 - schoorsteen
- Maak in je groep afspraken wie verantwoordelijk is voor het beheer.
- Tijdens verhuur is er een aanspreekpunt voor de huurder.
- Hang in je gebouw het ontruimingsplan voorzien van noodnummers.

De wet

In de wet is van alles geregeld rond veilig bouwen en veilig gebruik van gebouwen. In het Bouwbesluit staat aangegeven waaraan gebouwen bouwtechnisch moeten voldoen. Daarnaast heeft iedere gemeente een bouwverordening vastgesteld waarin het beleid bij het bouwen is vastgelegd.

In veel gevallen is voor een gebouw een gebruiksvergunning nodig. Als er meer dan tien personen kunnen overnachten of meer dan tien kinderen jonger dan twaalf jaar aanwezig zijn, is dit al het geval. In de gebruiksvergunning worden regels genoemd voor het brandveilig gebruik van het gebouw. Naast de aanwezige vergunning, moeten er ook voldoende blusmiddelen zijn en moeten vluchtroutes aangeduid en toegankelijk zijn.

De wet regelt ook van alles over de kwaliteit van drinkwater en de installaties die daarvoor nodig zijn. Het water moet goede kwaliteit drinkwater zijn. De waterinstallatie moet voldoen aan de eisen omtrent legionellapreventie.

De installaties in een gebouw dat wordt gebruikt, moeten in orde zijn. Het gaat hierbij zowel om de elektrische installaties, als de installaties voor gas, ventilatie, verwarming, etc

Meer informatie

- Klapper veiligheid in het jeugd- en jongerenwerk van JongNL Limburg
- Legionellabestrijding: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/legionella
- Bouwregelgeving: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwregelgeving

Veiligheid bij het stoken van vuur

Leren omgaan met vuur, koken op houtvuur en een gezellig kampvuur zijn belangrijke onderdelen van het programma. Maar vuur kan ook gevaren en risico's met zich meebrengen. Verstandig omgaan met vuur is dus essentieel. Het gaat hierbij zowel om persoonlijke veiligheid als om het voorkómen van branden.

Waar let je op

- Er is toestemming om te stoken.
- Let op: bij grote droogte zal de brandweer een stookverbod afkondigen. Houd je hieraan. Informeer bij twijfel bij de lokale brandweer.
- De stookplaats ligt op voldoende afstand van bebouwing en begroeiing en er zijn geen overhangende takken.
- Zorg dat er geen brandbare ondergrond is; stook op zand of in een stookton.
- Houd rekening met de windrichting en -sterkte bij het stoken
- Het is mogelijk om de stookplaats snel te verlaten.
- De stookplaats is overzichtelijk en er liggen geen obstakels rondom het vuur, zoals grote stapels brandhout.
- Er zijn voldoende blusmiddelen in de vorm van scheppen, zand, emmers water, branddekens of vuurzwepen
- Er is water om brandwonden te kunnen koelen.
- De stokers hebben instructie gehad over het stoken en de veiligheidsmaatregelen.
- Maak bij het aanmaken van een vuur geen gebruik van snel ontvlambare stoffen, zoals brandgel, lampenolie, spiritus of petroleum. Aanmaakblokjes zijn veiliger, zeker in nabijheid van kinderen.
- Naast de stokers zijn er voldoende kaderleden of volwassenen om toezicht te houden op jeugdleden.
- Stook alleen schoon, droog hout. Het verbranden van afval en bewerkt hout is verboden.
- Omstanders met brandbare kleding komen niet dicht bij het vuur.
- Het vuur wordt niet onbeheerd achtergelaten. Na afloop is het vuur gedoofd en afgekoeld en wordt de stookplaats netjes achtergelaten. Indien nodig doe je afgekoelde en afgebluste restanten in de vuilcontainer.

Wat vertel je de jeugdleden

- De kinderen zijn op de hoogte wat te doen bij calamiteiten.
- Maak afspraken met de kinderen over het gedrag bij het vuur. Hierbij kun je denken aan: niet spelen met het vuur, niet rennen rond het vuur, niets (onnodig) in het vuur gooien. Vergeet daarbij niet dat JongNL een plek is waar je juist dingen uitprobeert. Dus liever afspreken wie wanneer (gecontroleerd) hout op het vuur mag gooien in plaats van niets in het vuur gooien.
- Let erop dat kinderen brandbare (bijvoorbeeld Nylon) kleding aan kunnen hebben.
- Slapen rond een kampvuur klinkt spannend, maar slaapzakken zijn meestal erg brandbaar. Nylon of andere plastic vezels smelten snel vast aan de huid. Niet doen dus.

Gaat er iets fout: EERST WATER, DE REST KOMT LATER!

- Koel **TENMINSTE** 5 minuten met water (liefst lauw, zacht stromend leidingwater).
- Verwijder ondertussen kleding die niet aan de wond kleeft.
- Waarschuw een arts bij: blaren of aangetaste huid of elektrische of chemische verbranding.
- Smeer **NIETS** op de brandwond.
- Bedek de wond met steriel verband of een schone doek.
- Geef het slachtoffer geen eten of drinken.
- Vervoer het slachtoffer altijd zittend.

Suggesties

Betrek eventueel de brandweer bij het kiezen en inrichten van een vaste stookplaats, zoals een kampvuurkuil. De brandweer geeft de gemeente advies bij het afgeven van een stookontheffing en kan jou ook adviseren over noodzakelijke veiligheidsmaatregelen.

De wet

Er zijn twee regelingen in Nederland waarmee je rekening moet houden als je vuur wilt stoken. In de Wet milieubeheer staat dat het verbranden van afval in Nederland in principe verboden is, maar dat een gemeente wel ontheffing kan geven. Daarnaast is er vaak gemeentelijke regelgeving zoals de Algemene Plaatselijke Verordening, met regels over het stoken van vuur. Het is dan zonder toestemming niet mogelijk om kampvuren te houden. In de toestemming worden aanvullende voorwaarden opgenomen om overlast te voorkomen en de veiligheid te garanderen. In veel gevallen is het stoken van vuren voor koken, bakken en braden wel zonder vergunning toegestaan.

Is er sprake van grote droogte, dan wordt soms een algeheel stookverbod afgegeven. Heb je een ontheffing, dan mag je ook in die situatie niet stoken.

Daarnaast kan het zijn dat terreineigenaren regels hebben als het gaat om roken en het gebruik van vuur. Dit is vaak ook het geval op kampeerterrinen. Ga bij de eigenaar of beheerder na waar je rekening mee moet houden

Meer informatie

- Brandweer – www.brandweer.nl
- Wet milieubeheer - www.wetten.overheid.nl
- Brandwondenstichting – www.brandwonden.nl

Veiligheid bij het gebruik van gas

Tijdens het kamperen koken veel groepen op gas. Hoe ga je om met gasflessen? In deze risico-inventarisatie wordt ingegaan op het gebruik van flessengas en NIET op de veiligheid rond gasinstallaties in gebouwen en de veiligheid rond propaantanks of gebruik van gas in de pleziervaart.

Waar let je op bij gebruik van gasflessen

- Koop gasflessen (die gekeurd zijn door het Stoomwezen) bij een erkende dealer en laat flessen vullen bij erkende vulstations.
- Gebruik onbeschadigde gasflessen.
- Rook niet bij het aansluiten of verwisselen van de gasfles en er is geen open vuur in de buurt. Na het aansluiten controleer je op lekkage met zeepsop.
- Om de gaskraan open of dicht te draaien heb je geen gereedschap nodig. Als je de gaskraan niet handmatig kunt losdraaien, breng je de fles terug naar de leverancier.
- Maak gebruik van een goedgekeurde drukregelaar die geschikt is voor dezelfde gasdruk als de aan te sluiten apparatuur (30 of 50 mbar).
- Voor het bevestigen van de slang maak je gebruik van slangklemmen aan beide kanten, zodat de slang niet kan losschieten.
- Maak gebruik van goedgekeurde gaslangen voor propaan- of butaangasinstallatie. (Je herkent ze aan de NEN-opdruk en het jaar van productie.) Een tuinslang of andere onbekende plastic slang is verboden en levensgevaarlijk ook als tijdelijke noodoplossing!
- Voor losse opstellingen gelden officieel geen beperkende slanglengtes. De advieslengte is maximaal twee meter.
- Bij gebruik buiten plaats je gasflessen in de schaduw, op een koele plek en stabiele ondergrond, **nooit** in de volle zon. Na gebruik sluit je de kraan, ook bij lege gasflessen.
- Binnen staan gasflessen in een goed geventileerde ruimte, zodat eventueel vrijkomend gas zich niet in de ruimte kan ophopen.
- “Knutsel” niet zelf aan de gasinstallatie.

Waar let je op bij opslag van gasflessen

- Gas is zwaarder dan lucht. Is een fles lek, dan ontsnapt het gas en hoopt het zich vlak boven de vloer op. Daarom is het belangrijk dat je gasflessen in een goed geventileerde ruimte opslaat. Let er dan op dat gas zich niet naar een nog lager niveau kan verplaatsen, zoals een riolering of een kelder. Zet de fles ook **NOOIT** in lager gelegen ruimtes, om ophoping van gas bij een onbedoelde lekkage te voorkomen.
- Bewaar slangen vrij van druk en losgekoppeld op een droge, stofvrije plaats.
- Vervang gaslangen regelmatig: bij verkleuring, vervorming, beschadiging of bij poreusheid. Neem geen risico en vervang bij de minste twijfel. Bij incidenteel gebruik is een slang maximaal na vijf jaar aan vervanging toe.
- Natuurlijk is open vuur en roken bij gasopslag verboden.

Waar let je op bij het vervoer van gasflessen:

Ben je particulier en vervoer je niet bedrijfsmatig, het gas is bestemd voor eigen of huishoudelijk gebruik of voor vrijetijds- of sportactiviteiten, dan ben je vrijgesteld van de regels in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

- Vervoer gasflessen met de afsluiter naar boven en met gesloten kraan, en voorzie de afsluiters van de flessen tijdens het transport van de juiste bescherming (kap of kraag).
- Zet gasflessen goed vast zodat ze geen ‘projectielen’ worden of kunnen omvallen door onverwachte verkeerssituaties zoals plotseling remmen, uitwijken, etc.
- Zet tijdens het laden en lossen het voertuig op de parkeerrem en schakel de motor uit.

- Zorg voor voldoende ventilatie tijdens het vervoer. Verwijder direct na het bereiken van de bestemming de gasflessen uit het voertuig, tenzij je een speciaal daarvoor ingericht voertuig met open of ruim geventileerde laadruimte hebt.
- Zorg voor een geschikte brandblusser met minimaal 2 kg poederinhoud, toepasbaar voor de brandklassen A, B en C.

De wet

Om de veiligheid bij het gebruik van gas te waarborgen, zijn er allerlei regelingen en landelijke normen. Voor een groot deel houd je je hier automatisch aan als je gas afneemt van erkende bedrijven.

Ook voor de opslag van gas bestaan regels. Heb je meer dan 115 liter gas in flessen, dan moet je dit opslaan in een speciaal hiervoor bestemde ruimte, zoals een kast, kluis, opslaggebouw of buitenopslag. Regels voor de opslag zijn te vinden in de Publicatiereeks gevaarlijke stoffen (PGS), hoofdstuk 15 Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen.

Meer informatie

- Publicatiereeks gevaarlijke stoffen (PGS), www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl
- Wet vervoer gevaarlijke stoffen – www.wetten.nl (tik bij zoekfunctie “vervoer gevaarlijke stoffen” in)

Veiligheid bij sjourren

Je eigen keuken bouwen op kamp, een toren of een poort op het kampterrein. Met hout en touw kun je de meest bijzondere bouwwerken maken.

Waar let ik op

- Het project is afgestemd op de leeftijd van de bouwers en/of gebruikers.
- Er is voldoende kennis aanwezig voor het maken van knopen en sjorringen.
- Het aantal personen dat tegelijkertijd van het project gebruik kan maken, is vastgesteld.
- Er is voldoende sjorhout en touw.
- Planning en taakverdeling zijn vastgesteld.
- Het sjorwerk kan in de beschikbare tijd gerealiseerd worden.
- Er wordt toezicht gehouden op het maximum aantal personen dat tegelijkertijd op het object is.
- Let bij het bouwen op de bouwers maar ook op eventuele omstanders.
- Zet zo nodig het bouwterrein af.
- Bij een speeltoestel, is ook begeleiding bij het gebruik belangrijk.
- Ga aan de slag met ingewikkelde bouwwerken als je weet dat bouwers hiertoe in staat zijn.
- Bij ingewikkelde bouwwerken, maak je vooraf een tekening en maquette van bijvoorbeeld satéstokjes of bamboxstokjes.
- Gebruik juiste sjorringen en knopen voor de betreffende constructie.
- Blijft een bouwwerk langer staan, controleer dan regelmatig de stevigheid van sjorringen en zorg dat het speeltoestel voldoende is afgeschermd tegen gebruik zonder toezicht.
- Het sjorproject wordt na gebruik onder toezicht en gecontroleerd afgebroken.
- De materialen worden direct opgeruimd, om struikelen en andere risico's te voorkomen.
- Er is een EHBO-kist en er is telefoon voor calamiteiten aanwezig.
- Hoge objecten worden op de grond gebouwd en later overeind getakeld.
- Bij hoge objecten is extra zand aangebracht t.b.v. de valdemping.
- Bouwers (en gebruikers van een speeltoestel) zijn op hoogte gezekerd met goed materiaal en/of er wordt een vangnet aangebracht.
- De stabiliteit en veerkracht is tijdens het bouwen voldoende.
- Er worden verankeringen toegepast.

Wat vertel ik jeugdleden

Ga regelmatig met de jeugdleden sjourren en begin met eenvoudige objecten, zodat de kinderen spelenderwijs de sjorringen en knopen leren. Geef eerst instructie en daarna pas het materiaal in handen om te oefenen.

- Wie heeft de eindverantwoordelijkheid voor de bouw.
- Maak samen een constructieschets en een lijst van de benodigde materialen.
- Let bij het bouwen op je eigen veiligheid, en van de bouwers en omstanders.
- Werk in groepjes.

De wet

Bij het sjourren kun je te maken krijgen met het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen en de Arbo-wet.

Speeltoestel

Onder speeltoestellen worden inrichtingen voor ontspanning of vermaak verstaan, die niet voorzien zijn van een mechanische aandrijving maar waarbij uitsluitend van zwaartekracht of fysieke kracht van de mens gebruik wordt gemaakt. Het Speeltoestellenbesluit verplicht de maker van een permanent speeltoestel om dit te laten keuren. De beheerder van een speeltoestel moet dit regelmatig op gebreken controleren en hiervan een logboek bijhouden.

Laat je kinderen als onderdeel van het spel onder toezicht een speeltoestel maken, dan is het Speeltoestellenbesluit niet van toepassing. Ook tijdelijke objecten vallen buiten de reikwijdte van het besluit. Maak je een bouwwerk dat niet als speeltoestel gebruikt wordt, dan heb je ook niet met deze regelgeving te maken. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om keukentafels, zendmasten, vlaggenstokken, kunstobjecten en poorten.

Hoogte

Ga je de hoogte in met het maken van een bouwwerk, dan krijg je te maken met aanvullende regelgeving. De regels rond het werken op hoogte in de Arbo-wet zijn nog van toepassing op vrijwilligerswerk en dus op JongNL. In alle gevallen moet je voldoen aan je zorgplicht en ervoor zorgen dat er op een veilige manier gebouwd wordt.

Meer informatie

- Het boekje knopen en sjorringen kun je downloaden op www.jongnl.nl.

Oud-papier ophalen: Hoe zit dat verzekeringstechnisch?

Het ophalen van oud-papier door verenigingen is in elke gemeente op een andere wijze geregeld. Ga na op welke regelgeving jouw gemeente hanteert.

Veel gemeentes besteden dit uit aan het bedrijf Peeters PapierRecycling in Swalmen-Roermond. Vaak hebben de gemeentes in de aanbesteding opgenomen dat er een aansprakelijkheidsverzekering en een ongevallenverzekering dient te worden afgesloten door de aannemer, in dit geval Peeters PapierRecycling. Het gebeurt ook dat de gemeente het ophalen uitbesteedt aan bijvoorbeeld SITA. Deze huurt dan weer een onderaannemer in. In veel gevallen Peeters uit Swalmen-Roermond.

Gemeentes laten in hun aanbesteding opnemen dat de aannemer moet zorgen voor een WA en Ongevallenverzekering. Hiervoor geldt wel de dwingende voorwaarden dat alle ophalers minimaal 18 jaar moeten zijn. Zij moeten hiervoor ook een handtekening zetten bij de aanvang van het papier ophalen.

JongNL Limburg adviseert afdelingen alleen ophalers aan het werk te zetten van minimal 18 jaar.

Tevens vallen de ophalers onder de vrijwilligersverzekeringen van de gemeente en als ze vrijwilliger zijn van JongNL Limburg ook onder het verzekeringspakket van JongNL Limburg.

Bij het ophalen van oud-papier is van belang dat de perswagen is ingericht voor het ophalen en inladen van oud papier. Zou de perswagen bijvoorbeeld bij het (achteruit)rijden een andere auto of wat dan ook raken, dan is er werk aan de winkel voor de WA Verzekering van de eigenaar van de perswagen. Zou een ophaler een doos papier uit zijn handen laten vallen op bijvoorbeeld een auto of op de voet van een ander (kan ook een toevallige voorbijganger zijn) dan komt die claim op de WA polis van JongNL Limburg want nu heeft een vrijwilliger van JongNL schade toegebracht aan een ander of aan de spullen van een ander. En zou een vrijwilliger zelf letselschade oplopen, (schade aan lijf en leden) dan is er de JongNL Ongevallenpolis.

En dat eigen gehuurde busje? Daarbij geldt precies hetzelfde,.....wanneer dat busje bij het rijden schade toebrengt aan een ander of aan de spullen van een ander, dan is er werk aan de winkel voor de WA Verzekeraar van dat busje. En zou de vrijwilliger hier een foutje maken, dan komt de WA verzekering van JongNL in beeld. En ook hier geldt,.....bij letselschade aan de vrijwilliger zelf overkomen, is er de JongNL Ongevallenpolis.

Belangrijk!!

Zorg voor duidelijke instructies aan de ophalers. Ophalen van oud papier is verantwoordelijk werk dat je niet aan kinderen kunt over laten. Je loopt met dozen tussen van alles en nog wat door, ook door het verkeer! Kies de ophalers dus zorgvuldig uit. Even niet opletten, of een grapje kan al fataal zijn. Draag gekleurde hesjes en werkhandschoenen (en let daar ook op) om je handen te beschermen tegen scherpe randen of voorwerpen.

Als een verzekering geraadpleegd dient te worden zorgt JongNL Limburg ervoor dat de claim bij de juiste verzekeraar op het bureau komt.

Tot slot,..... wanneer de vrijwilliger door eigen handelen "per ongeluk" schade toebrengt aan zijn eigen spullen (denk bijvoorbeeld aan het horloge wat per ongeluk in de pers valt) dan biedt de polis van JongNL daarvoor geen dekking, maar veel gemeentes bieden in hun vrijwilligersverzekering daarvoor wél dekking. JongNL Limburg zorgt er dus voor dat zo'n claim bij die verzekeraar op het bureau komt.

Goede raad:.....laat dure sieraden en dure kleding etc. bij het ophalen van oud papier thuis. Kan er ook niks mee gebeuren.

Geld bijverdienen met auto's wassen: Hoe zit dat verzekeringstechnisch?

Om een extraatje voor de groep te verdienen is auto's wassen op zaterdag een lucratieve actie. Met geringe financiën (poetsmiddelen, autoshampoo en reclame-uitingen) haal je geld op. Verzekeringstechnisch is het goed om stil te staan wie er verantwoordelijk is voor eventuele schade.

Waar let je op

De WA verzekering van JongNL Limburg, waar alle afdelingen aan deelnemen, biedt dekking voor schade door de leden en/of leiding aan anderen toegebracht, **maar** gaat daarbij wel uit van het in acht nemen van de nodige voorzichtigheid.

Het wassen van auto's is "schade technisch gezien" een "riskante" zaak. Een beetje zand op de spons of poetsdoek(en) en je hebt prachtige krassen op de auto. Opletten dus, "de nodige voorzichtigheid" in acht te nemen is dan lastig: een ongelukje zit in een klein hoekje. Ander schades zoals gebroken spiegels, afgebroken ruitenwissers, antennes, etc. etc. zijn niet ondenkbaar.

Voorgaande betekent dat je als initiatiefnemer van een auto-was-actie auto eigenaren schriftelijk moet laten weten, dat jullie afdeling niet aansprakelijk is en ook niet aansprakelijk kan worden gesteld voor schade of anderszins aan de betreffende auto.

Conclusie

De eigenaar van de auto laat zijn of haar auto voor eigen rekening en risico wassen. De verzekering van JongNL kan aansprakelijk worden gesteld voor grote schades (die vooraf niet te voorzien waren). Kleine schades zoals krassen en afgebroken ruitenwissers en dergelijke dienen door de eigenaar van de auto dus zelf gedragen te worden, of hij claimt e.e.a. op zijn eigen All-Risks verzekeringen, of hij stelt de ouders van het kind aansprakelijk die het op hun beurt doorgeven aan de eigen WA Particulier verzekeraar.

Kortom: let op hoe en op welke wijze jeugdleden auto's wassen. Let dus ook goed op het uitsluiten van jullie aansprakelijkheid want een beetje schade aan een paar auto's kan voor jullie afdeling een financieel probleem worden.

Gebruik de volgende tekst om auto-eigenaren VOORAF SCHRIFTELIJK te informeren van dit beleid.
"Onze (jeugd)leden zullen uw auto zo zorgvuldig en voorzichtig mogelijk wassen, doch wij kunnen niet instaan voor een eventuele beschadiging, hoe klein ook. Voor beschadigingen aan uw auto kan onze afdeling geen aansprakelijkheid aanvaarden en dat betekent dat wij uw auto zullen wassen voor uw rekening en risico, maar met de belofte dat uiterst zorgvuldig en voorzichtig te zullen doen."

Veiligheid bij vervoer per huifkar: Hoe zit dat verzekeringstechnisch?

Vervoer per huifkar zo ontzettend leuk om met jonge kinderen te doen. Verzekeringstechnisch is het goed om stil bij de vraag hoe en door wie de huifkar wordt voortgetrokken.

Als de huifkar wordt voort getrokken door middel van een tractor dan is met klem aan te raden om even te checken of de verzekeraar van deze tractor ervan op de hoogte is, dat de tractor nu wordt gebruikt voor het trekken van een huifkar en met vervoer van personen. Als de tractor alleen voor agrarische werkzaamheden is verzekerd kun je een hoop geduvel krijgen wanneer er bij het trekken van de huifkar een ongeluk zou ontstaan. Laat de verzekeraar van de tractor schriftelijk vastleggen dat hij van e.e.a. op de hoogte is en daarvoor dekking biedt ! De laatste twee ongelukken waarbij tractoren en getrokken karren met opzittenden betrokken waren, hebben aangegeven dat je hier extra alert moet zijn.

Hetzelfde geldt voor het trekken door paarden. Check vooraf hoe de aansprakelijkheid bij gebruik van paarden in het verkeer door de eigenaar van de paarden is afgedekt. Maak afspraken over het wel of niet aansprakelijk zijn van de afdeling bij schade aan de huifkar, en heel belangrijk: meld **VOORAF SCHRIFTELIJK** aan de ouders dat het vervoer gaat plaatsvinden met een huifkar, getrokken door een tractor of paarden en laat de ouders hiermee instemmen.

Veilig vervoer van kinderen

Met je groep trek je er regelmatig op uit. Een ritje naar het zwembad, de schaatsbaan of een districts- of provinciale activiteit. Belangrijk om even stil te staan dat je andermans kinderen in je auto vervoert. Wat mag wel en wat mag niet. Hoe zorg je ervoor dat je jeugdleden veilig vervoert?

Waar let je op

- Vervoer niet meer kinderen dan je geschikte zitplaatsen hebt. Iedereen draagt een gordel.
- Als je incidenteel op kortdurende ritten andermans kinderen vervoert is een autostoeltje NIET verplicht voor kinderen. (Let op: voor je eigen kinderen is een autostoeltje altijd verplicht als zij kleiner zijn dan 1,35 meter.)
- Controleer of chauffeurs over een inzittendenverzekering beschikken voor alle passagiers.
- Bij het uitstappen verlaten kinderen veilig de auto, zonder dat ze direct de rijbaan oprennen. Laat kinderen daarom aan de trottoirzijde in- en uitstappen.
- Vervoer kinderen nooit in een aanhangwagen of een laadbak.
- Je weet waar je heen moet, of je laat een ander kaartlezen als je geen autonavigatiesysteem hebt.
- Zorg ervoor dat je bij lange afstanden regelmatig rust, niet alleen voor jezelf als chauffeur, maar ook voor je passagiers. Stelregel is twee uur rijden en dan een kwartier rust.

Wat vertel je de jeugdleden

- Maak vooraf afspraken wie in welke auto zit en spreek af dat op de terugreis iedereen in dezelfde auto zit.
- Maak afspraken met de kinderen, over het in- en uitstappen, het dragen van de gordel en het praten met de chauffeur.
- Attendeer de kinderen op dat ze aan de trottoirzijde in- en uitstappen (en niet aan straatzijde).

De wet

Het vervoer van personen is geregeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990. De basisregel is dat alle kinderen kleiner dan 1,35 m zowel voorin als achterin een geschikt en goedgekeurd autostoeltje of een zittingverhoger met autogordel moeten gebruiken. Kinderen groter dan 1,35 m en volwassenen moeten de autogordel gebruiken en mogen een zittingverhoger gebruiken. Uitzondering hierop is als je af en toe, voor een kort ritje, anderen dan je eigen kinderen moet vervoeren (vanaf drie jaar en kleiner dan 1,35 meter) dan hoeven die andere kinderen geen kinderbeveiligingsmiddel te gebruiken. Zij mogen dan alleen op de achterbank vervoerd worden en moeten de veiligheidsgordel gebruiken

Met een rijbewijs B mag je geen motorvoertuig besturen dat is ingericht voor het vervoer van meer dan acht personen, de bestuurder daaronder niet begrepen.

Het vervoeren van mensen in of op aanhangers achter motorvoertuigen of bromfietsen is verboden. Ook mag je geen personen vervoeren in open en gesloten laadruimten van je auto of vrachtwagen. Uitzonderingen hierop zijn mogelijk voor o.a. huifkarren en wagens die meedoen aan evenementen (carnaval, bloemencorso e.d.) op basis van een vergunning of ontheffing van de wegbeheerder. In die vergunning of ontheffing staan de eisen op het gebied van veiligheid (bijvoorbeeld soort en aantal zitplaatsen), technische faciliteiten (eventuele extra voorzieningen, keuring en onderhoud), acceptabele route en periode (jaargetijde).

De Wet personenvervoer 2000 stelt kwaliteitseisen aan de taxichauffeur, de taxiondernemer en de taxi zelf. Het doel van de wet is veilig en betrouwbaar taxivervoer te bevorderen. Ook vervoer van personen door vrijwilligersorganisaties kan daar onder vallen. Voor het incidentele vervoer van personen door een vrijwilligersorganisatie, waarbij het vervoer niet bedrijfsmatig plaatsvindt, geldt de wet NIET.

Verzekering

Een Inzittendenverzekering wordt door de automobilist zelf afgesloten naast zijn WA of All-Risks verzekering. Als er een auto-ongeval plaats vindt, waarbij de schuld duidelijk bij de bestuurder ligt, dan hebben inzittenden de mogelijkheid om naast de inzittendenverzekering, óók op de WA verzekering van de auto te claimen. Dat geldt alleen voor inzittenden, en niet voor de bestuurder. De inzittenden kunnen de bestuurder namelijk **wel** aansprakelijk stellen, maar de bestuurder kan zichzelf **niet** aansprakelijk stellen.

Indien het ongeval niet aan de bestuurder te wijten valt, bijvoorbeeld in een situatie van overmacht, of wanneer een schuldige tegenpartij onbekend is gebleven, dan is er de Collectieve Ongevallenpolis van JongNL Limburg. Op die polis kunnen alle jeugd- en kaderleden, en ook de autobestuurder hun letselschade claimen. Daarnaast is er een vrijwilligersverzekering door de Gemeente afgesloten ten behoeve van (alleen) vrijwilligers. Die polis kent ook een rubriek Ongevallen. Zoals gezegd deze geldt alleen voor vrijwilligers (kaderleden dus)! De inzittendenverzekering en de collectieve ongevallenverzekeringen van JongNL Limburg en de Gemeente zijn zogenaamde "sommenverzekeringen" en de daar verzekerde bedragen mogen bij elkaar worden opgeteld. Op al deze polissen mag dus geclaimd worden. Daarnaast hebben de inzittenden de mogelijkheid om op de WA polis van de auto te claimen, maar alleen als de bestuurder schuld heeft aan het ongeval. JongNL Limburg wil behulpzaam zijn bij het claimen op verschillende polissen, zodat leiding en/of ouders niet van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Meer informatie

- Folder "veilig mee in de auto" is te downloaden bij Veilig Verkeer Nederland op www.vvn.nl
- Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 www.wetten.nl
- Wegenverkeerswet www.wetten.nl
- Wet personenvervoer www.wetten.nl

Veiligheid bij vervoer van materialen

Op kamp gaat er vaak veel materiaal mee. Tenten, kisten, sjerhout, persoonlijke bagage en ga zo maar door.

Waar let ik op

- Er is bekend wat het maximale laadvermogen van de aanhanger is.
- Ga het maximale laadvermogen niet te boven, blijf er liefst een stukje onder.
- Verdeel de lading gelijkmatig.
- Plaats zware lading in het midden (op de as).
- Houd zware lading zo laag mogelijk.
- Plaats brandbare en explosieve spullen (gasflessen, jerrycans) zo veel mogelijk vooraan tegen het schutbord van de aanhanger i.v.m. een eventuele aanrijding van achteren.
- Let op de kogeldruk: tussen 45 en 75 kg.
- Vervoer waar mogelijk de zwaardere spullen in de auto.
- Zet de lading goed vast met touw of spanbanden (wettelijk verplicht).
- Dek lading af met zeil of net (wettelijk verplicht).
- Gebruik bij vervoer van uitstekende lading een rood/wit-bord voor de markering.
- Controleer de bandenspanning van zowel auto als aanhanger.
- De chauffeur heeft het juiste rijbewijs voor de aanhanger.
- Op de aanhanger worden geen personen vervoerd.
- De aanhanger is in orde, de verlichting en de eventuele reminrichting werken en er is voldoende bandenspanning.
- De aanhanger beschikt over goedgekeurde witte kentekenplaat of heeft een eigen kentekenbewijs.
- Er wordt niet harder gereden dan de toegestane maximum snelheid.

De wet

Met het rijbewijs B heb je de bevoegdheid tot het besturen van een personenauto met een aanhangwagen met een toegestane maximum massa van 750 kg. Sinds 2013 geldt dat de aanhangwagen zwaarder mag zijn dan 750 kg mits het totaalgewicht van de combinatie niet zwaarder is dan 3.500 kg. De wet geeft aan dat de lading het laadvermogen van auto en/of aanhangwagen niet mag overschrijden.

Lading die je op een aanhangwagen vervoert, mag niet uitsteken aan de voorkant van de aanhangwagen. Lading die je op het dak van een auto vervoert, mag wel uitsteken. De lading moet wel ondeelbaar zijn, zoals planken, surfplanken, kano's, sjerhout en dergelijke. Ondeelbare lading mag niet meer dan 3,50 m voor het hart van het stuurwiel uitsteken. Zodra de lading voor de auto uitsteekt, moet de lading gemarkeerd worden door een markeringsbord.

Lading mag aan de achterkant van de auto of aanhangwagen uitsteken. Gewone lading mag dan maximaal 1 m achter de achterste as van de auto of aanhangwagen uitsteken. Ondeelbare lading mag maximaal 5 m achter de achterste as van de auto of de aanhangwagen uitsteken. Wel moet de lading voorzien zijn van een markeringsbord als deze meer dan 1 m uitsteekt.

In het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV) is opgenomen dat het vervoeren van mensen in of op aanhangers achter motorvoertuigen of bromfietsen verboden is. Ook mag je geen personen vervoeren in open en gesloten laadruimten van je auto of vrachtwagen.

Een aanhangwagen heeft een eigen (gele) kenteken nodig als deze zwaarder is dan 750 kg (toegestane maximummassa). Is de aanhanger lichter, dan krijgt deze hetzelfde (witte) kenteken als de wagen die de aanhanger voorttrekt.

Houd er rekening mee dat de maximum snelheid bij het trekken van een aanhangwagen 90 km/uur is en dat tenminste altijd verplicht zijn: 2 richtingaanwijzers, 2 rode achterlichten, 2 rode remlichten en 1 of 2 rode mistachterlichten en witte kentekenplaatverlichting.

Lading vastzetten: je moet zorgen dat de lading of delen daarvan tijdens het rijden niet van de aanhangwagen kunnen vallen. Ook tijdens noodstops, plotselinge uitwijkmanoeuvres of bij een slecht wegdek. Je mag zelf bepalen hoe de lading het beste vastgezet (bijvoorbeeld met een touw of spanband) of afgedekt (bijvoorbeeld met een net of zeil) kan worden.

Meer informatie

- Risico-inventarisatie gas

voedselveiligheid

De meeste clubgebouwen hebben een keuken waar tijdens kampen en voor activiteiten gekookt wordt. Meestal zet je er alleen maar koffie of thee, maar een paar keer per jaar gebruik je de keuken voor het koken van de groepsmaaltijd of het voorbereiden van de barbecue of het koken tijdens een kamp.

Waar let je op:

- De ruimte waar je voedsel gaat bereiden, moet schoon zijn en goed schoon gehouden kunnen worden. Let hierbij op kapotte tegels, roestvorming, scheurtjes, rubbers, etc.
- Er zijn voldoende en geschikte schoonmaakmiddelen aanwezig.
- Maak afspraken over het schoonmaken en maak een schoonmaakrooster.
- Er is een mogelijkheid om je handen te kunnen wassen.
- Koop gave producten en berg ze op de juiste plek op.
- Houdbare voorraad is droog en ongediertevrij opgeborgen.
- Houdbaarheidsdata gelden voor ongeopende verpakkingen.
- Schrijf een datum op geopende houdbare verpakkingen.
- Houdt de koelkast koel: de temperatuur moet tussen de 4°C en 7°C zijn.
- Zet producten zoals melk meteen na gebruik terug in de koelkast.
- Heb je onvoldoende koelmogelijkheden, koop dan bederfelijke etenswaren vlak voor het bereiden. Bewaar ongekoelde producten maximaal 2 uur.
- Bewaar geen bederfelijke producten in je clubhuis, ook niet in de koelkast. De houdbaarheid is zo beperkt dat het bij een volgende activiteit niet goed meer is.
- De afvalbakken moeten afgesloten zijn en regelmatig geleegd worden.
- Voer afval op een juiste manier af.
- Voorkom kruisbesmetting: scheidt vuile of rauwe producten van schone en bereide voeding. Vermijdt dat bacteriën van rauwe op bereide producten worden overgebracht, bijvoorbeeld via de snijplank of messen.
- Ontdooi vlees afgedekt in de koelkast: bacteriën krijgen geen kans en het vlees blijft sappig! Zorg ervoor dat het dooivocht niet in contact komt met andere producten. Bereidt het vlees direct na het ontdooien
- Dek bereid voedsel af totdat het wordt opgediend.
- Was na de maaltijd direct af met heet water en afwasmiddel.
- Droog af met schone en droge theedoeken. Vochtige mokken of pannen zijn een voedingsbodemp voor bacteriën.
- Vaatdoekjes kun je het beste dagelijks verschoneren.
- Laat je de kinderen zelf koken, zorg dan voor instructie en toezicht.
- Zorg voor schone handen: was regelmatig de handen met water en zeep.
- Zorg dat alle gerechten door en door warm worden en alles goed gaar is.
- Ga direct na het koken eten om afkoeling te voorkomen.
- Ben alert op ziekteverschijnselen, zoals diarree. Zieke deelnemers houden zich niet met voedselbereiding bezig.

Waar let je op bij een barbecue:

- Koude gerechten worden voor aanvang bewaard bij een temperatuur van ten hoogste 7 °C.
- Bederfelijke producten staan niet langer dan 2 uur ongekoeld.
- Etensresten worden direct weggegooid in afsluitbare containers.
- Kruisbesmetting wordt voorkomen (rauw en bereid zijn gescheiden).
- Er worden barbecuetangen gebruikt om vlees op de barbecue te leggen.
- Het vlees wordt geroosterd totdat het door en door gaar is.
- Rauwkost en sla worden gewassen met drinkwater en afgedekt in de koelkast bewaard.
- Als de Barbecue een kinderactiviteit is zorg er dan voor dat het vlees voorgegaard of gekookt is.

De wet

De wet stelt allerlei regels om ervoor te zorgen dat mensen niet ziek worden door het bereiden van voedsel. Veel van deze regels zijn in Europees verband vastgesteld. Het gaat hierbij om het inschatten en beperken van de risico's bij de inkoop, het bewaren en bereiden van maaltijden en regels rond de inrichting van een keuken. Deze regels gelden niet bij je thuis, maar wel op het moment dat je voor anderen een maaltijd klaarmaakt. De regels zijn vertaald in hygiënecodes. Dit zijn praktische werkinstructies om veilig voedsel te kunnen bereiden. Ook bij JongNL is het belangrijk dat je veilig en hygiënisch werkt en zoveel mogelijk aansluiting zoekt bij de hygiënecodes. Je kunt veel informatie halen uit de Hygiënecodes

Waar let je op bij voedsel bereiden (verkopen) op markten.

Ga je wafels of braadworsten bakken op bijvoorbeeld een markt of braderie, dan heb je met de regelgeving rond voedselveiligheid te maken.

- Bederfelijke eet- en drinkwaren bewaar je op de voorgeschreven temperatuur.
- Is er geen bewaar temperatuur op de verpakking vermeld, dan geldt: ten hoogste 7 °C. Voor verse kip(delen) geldt een maximum temperatuur van 4 °C.
- Etenswaren die warm bewaard worden, moeten een temperatuur van boven 60°C hebben. Bijvoorbeeld kant-en-klaar maaltijden of sauzen.
- Raak je onverpakt eten of drinken met de handen aan? Zorg dat je je handen kunt wassen, bijvoorbeeld met een jerrycan met kraantje, zeep(pompje) en papieren handdoekjes.
- Is er een afsluitbare voorziening voor het afval?
- Voorraadvorming is niet toegestaan in een tijdelijke bedrijfsruimte, ook niet tijdens piekverkoop op markten en evenementen. Dit houdt in dat je niet meer dan één bakeenheid aanwezig mag hebben. Een bakeenheid is de hoeveelheid die in één keer wordt bereid.

Meer informatie

- Een overzicht van alle hygiënecodes is te vinden op de website van de Nederlandse Voedsel- en waren autoriteit www.nvwa.nl
- De bewaarwijzer vind je op www.voedingscentrum.nl

Voedselveiligheid tijdens het kamperen en bivakkeren

Voldoende en goed eten, is een belangrijke randvoorwaarde voor een geslaagd kamp. Hoe zorg je ervoor dat dit ook veilig en hygiënisch gebeurt? En waarop moet je letten als je gaat inkopen en koken?

Waar let ik op

Ben je bewust van de beperkingen als je gaat kamperen. Je beschikt vaak niet over koelmogelijkheden en de kookgelegenheid is meestal niet zo hygiënisch als een keuken in een gebouw. Naast algemene hygiëneregels neem je dus een aantal extra maatregelen in acht:

- Hou bij inkoop van voeding rekening met de houdbaarheid.
- Koop als het mogelijk is minder bederfelijke producten, zoals lang houdbare melk of campingboter.
- Is er geen koelvoorziening aanwezig, bereidt bederfelijke producten, zoals vlees en zuivelproducten, direct.
- Berg voorraad droog, koel, donker en insectenvrij op in een foeragekist.
- Bewaar geen aangebroken bederfelijke producten als je ze niet kunt koelen.
- Bewaar geen schoonmaakmiddelen of brandstof bij etenswaren.
- Op de website van het Voedingscentrum vind je een Bewaarwijzer voor de houdbaarheid van geopende producten.
- Was voor het koken je handen en droog ze af met een schone handdoek.
- Laat je kinderen zelf koken, geef instructie en hou toezicht.
- Kook je op houtvuur, maak dan afspraken met de stoker. Alleen de kok komt aan het eten, maar bemoeit zich omgekeerd niet met het vuur.
- Volg de bereidings- (en bewaar)adviezen op de verpakkingen.
- Voorkom kruisbesmetting: scheidt vuile en rauwe producten van schone en bereide voedingsmiddelen.
- Gebruik voor het snijden van vlees, rauwkost en gare producten aparte snijplanken, herkenbaar aan kleur of vorm en aparte messen.
- Gooi afval meteen weg in een afgesloten vuilnisemmer.
- Alle gerechten zijn door en door warm en goed gaar.
- Direct na het bereiden/koken ga je eten zodat niet alles weer afkoelt.
- Iedereen wast zijn handen voor het eten.
- Was direct na het eten af met heet water en afwasmiddel.
Droog af met schone, droge theedoeken.
Maak het kooktoestel en de keukentafel schoon.
- Bewaar geen restjes als je deze niet gekoeld kunt opslaan.
- Ben alert op ziekteverschijnselen, zoals diarree.
Zieke deelnemers houden zich niet met voedselbereiding bezig.

Onder bederfelijke levensmiddelen verstaan we: verse, gerookte en gestoomde vis en visproducten, snacks en kokswaaren, vlees en vleeswaren, melk en melkproducten, zachte kaas, zoals brie en camembert, verse kaas (kwark), slagroom- en crèmegebak, puddingbroodjes, salades en slaatjes, voorgesneden groenten en rauwkost, vers vruchtensap, tahoe en tempeh, beslag voor poffertjes en pannenkoeken.

De wet

De wet stelt allerlei eisen aan het inkopen, bewaren en bereiden van voedsel en de inrichting van de keuken als je voedsel voor anderen bereidt. Op kamp kun je, zeker als je gaat kamperen, aan veel van deze eisen niet zo gemakkelijk voldoen. Het blijft wel belangrijk om bewust met eten bezig te zijn en risico's op voedselvergiftiging te vermijden.

Belangrijke regels om rekening mee te houden zijn:

- De ruimte waar je voedsel gaat bereiden, moet schoon zijn.
- Je moet de mogelijkheid hebben om je handen te wassen en te drogen.
- Bewaar bederfelijke producten maximaal twee uur buiten de koeling.
- Je moet afval op een juiste manier kunnen afvoeren

Meer informatie

- Een overzicht van alle hygiënecodes is te vinden op de website van de Nederlandse Voedsel- en waren autoriteit www.nvwa.nl
- De bewaarwijzer vind je op www.voedingscentrum.nl